Milliyet

ÇOCUK

9 Nisan 1979 • Sayı 15 • 10 Lira

Her hafta ANSİKLOPEDİ eki armağan ediyoruz

Bir çizgi romanın tamamı
ON BEŞ YAŞINDA BİR KAPTAN

TEST

sınavlara hazırlanırken en büyük yardımcınız: TEST sayfası

UZAY ÇOCUKLARI ÇILGIN BİLGİNLE KARŞILAŞIYOR...

KAPTAN VE ÇOCUKLARI

JOE MUSIAL

HEEEY!

YİNE NE VAR?

ŞUNA BAK! AZ ÖNCE TEMİZLEDİĞİM HALININ ÜZERİNDE SİGARA İÇİYOR.. YA HALIYA ATEŞ DÜŞERSE?

SENİN BU KÜÇÜK KÜL TABLALARI BİR KAÇ DAKİKADA DOLUYOR.. YERE DÖKMEYEYİM DE NE YAPAYIM?

HEY! SÖYLEDİĞİNİ DUYDUNUZ DEĞİL Mİ ÇOCUKLAR?

HİÇ ÜZÜLME SEN ANNE BİZ HER ŞEYİ AYARLARIZ..

BİZ HAZIRIZ ANNE. KAPIYI AÇ!

ÇABUK GİRİN.. BEN ŞİMDİ O SİGARA TİRYAKİSİNİ ÇAĞIRMAYA GİDİYORUM..

UMARIM BU KEZ YERE DÖKMEZSİN..

GIRRR! SİZİN BU YAPTIĞINIZA EŞEK ŞAKASI DERLER

HA HA HAA!

HER ŞEY YERLİ YERİNİ BULDU.. ARTIK ÇÖP TENEKESİNİ BİLE ONUN İÇİNE DÖKEBİLİRİZ..

MUSIAL

1-14

PUF-PUF

BİZDEN SİZE

BU SAYIDA, ansiklopedi ekimizin yeni bir cildine başlıyoruz, sevgili okurlar. Daha öncekiler gibi yedi hafta sürecek bu ciltte, deniz taşıtlarının tarihçesini görecek ve bu taşıtlar üzerine bilgiler edineceksiniz. "Taşıtlar" bölümü dört ciltte tamamlanacak... Armağan ettiğimiz ansiklopedi eklerini biriktiren okurlarımız, ileride bir kültür hazinesine sahip olacaklar... Eksik sayılarınızı, "Milliyet Gazetesi, Satış Servisi, Cağaloğlu, İstanbul" adresinden isteyebilirsiniz. İstediğiniz her sayı için 10 liralık posta pulu göndermeniz yeterlidir... Dergimize abone olmak isteyen okurlarımız da aynı adrese başvurabilirler...

ATİLA Alpöge ile Devrim Alpöge'nin hazırladıkları "Mehmet'in Çevre Dosyası", sizlerden büyük ilgi gördü. Baba-oğul iki yazarımızın bu yapıtını biz çok öğretici, yararlı buluyoruz. Sizlerin de aynı kanıda olduğunuzu belirten mektuplar aldıkça seviniyoruz. Alpöge'ler bu sayıda çöp sorununu işlediler. Yurdumuzda bir çok kişi, çöplerin her gün kaldırılması gerektiğini savunur. 18. sayfamızdaki yazıyı okuyunca bakalım siz bu konuda ne düşüneceksiniz?

TELEVİZYONDA bir çok dizi izliyoruz. Bu dizilerden bazılarında oynayanlar, bir süre sonra artık ekranda görünmez oluyorlar... Bu oyuncular ne yapıyorlar acaba? Yeni filmler çeviriyorlar mı? Sinema ve televizyon konularını işleyen sayfamızda o kişilerden bazılarının şimdi ne yaptıklarını anlatıyoruz. Yazıda sözü geçen "Battlestar Galactica" filminden bir fotoğrafı aşağıda sunuyoruz. Öyle sanıyoruz ki, bu film yakında ekranlarımıza gelecek.

TEMEL Reis ile Kaptan ve Çocukları, ön ve arka kapaklarımızın içlerinde sürüyor. Bu iki çizgi-roman, dünya çocuk dergilerinin belli başlılarında yıllardır yayımlanıyor... Haftaya yine bu sayfalarda buluşmak üzere, hepinize güzel günler, başarılı çalışmalar dileriz...

İÇ SAYFALARDA

Uzay Çocukları 4
Trende Bir Çocuk 8
Halit Kıvanç Sizlerle 9
Tele Yunus 10
Test 12
Sözcükler Arasında 14
Tarihte Bu Hafta 15
Pıtırcık'ın Serüvenleri 16
Kirpi Çocuk 17
Mehmet'in Çevresi 18
On Beş Yaşında... 19
Gezi Notları 51
Bizim Ali 52
Spor 53
TV / Sinema 54
Pul Köşesi 57
Taşkın Amca 57
Larry Yuma 58
Bilmece — Bulmaca 62
Karikatür 64
Mektup Arkadaşı 64
Okurdan Okura 65
Hayvanlar Ansiklopedisi 66

Milliyet ÇOCUK DERGİSİ

Pazartesi günleri yayımlanır

1979 / Sayı 15

9 Nisan 1979

Sahibi: Milliyet Gazetecilik A.Ş. adına ERCÜMENT KARACAN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: ÜLKÜ TAMER

Teknik Yönetmen: EDİP ALŞAR

Milliyet Yayın A.Ş. tarafından hazırlanmış Milliyet Ofset Tesislerinde basılmıştır.

Adres: Milliyet Çocuk Dergisi, Milliyet Yayınları, Cağaloğlu, İstanbul

Abone koşulları: 1 yıl: 338 TL — 6 ay: 169 TL
Yabancı ülkeler için ayrıca posta ücreti eklenir.
Kıbrıs için satış fiatı: 12.50 TL.

OKURUN SESİ

Derginizi çok beğeniyorum. Ansiklopedi ekiniz ve düzenlediğiniz yarışmalar çok güzel. Çok teşekkür ederim.

NEDİM SABAN (İstanbul)

Dergimizi çok beğeniyor ve her hafta alıyoruz. Emin Özdemir'in hazırladığı, "Sözcükler Arasında" bizi hem eğlendiriyor, hem de eğitiyor. Bu sayfayı genişletirseniz seviniriz.

GAMZE ve BELGİN (Kütahya)

"İnsanlığın Evrimi" isimli ansiklopedi eki çok güzel ve yararlı. Milliyet Çocuk Dergisi'ne sonsuz teşekkürler.

PINAR TAŞTEKİN (Sivas)

Milliyet Çocuk Dergisi'ni çok seviyorum. Her yönüyle doyurucu ve yararlı. Sözcükler Arasında," "Mehmet'in Çevresi", "Kaptan ve Çocukları", Temel Reis", "Bizim Ali", "Pembe Panter" gibi sayfaları beğeniyorum. Sizi kutlarım.

ZEYNEP YALIM (İstanbul)

Dergimizi çok seviyorum. Öykü, şiir resim gibi yarışmalar düzenlerseniz çok sevinirim.

YASEMİN ARKUN (İstanbul)

"Uluslararası Çocuk Yılı" nedeniyle bir resim ve öykü yarışması açtık sevgili okurlar. Bu tür ödüllü yarışmaları ileride de açacağız.

UZAY ÇOCUKLARI

ÇILGIN BİLGİN

OH! GÜNEŞ GÖZLERİMİ KAMAŞTIRIYOR...

NEREDEYİM BEN ? DENİZ KIYISINDA UYUYUP KALMIŞIM GALİBA ?...

NEYDİ O GÖRDÜĞÜM DÜŞ ? FIRTINA, YILDIRIMLAR ? NEYSE KALKIP EVE GİDEYİM...

OH. OLAMAZ ! NE EV, NE DE ŞEHİR KALMIŞ. DÜŞ GÖRMEMİŞİM DEMEK...

SULARIN ORTASINDA MİNİK BİR KARA PARÇASI BULABİLMİŞİM.. ŞANS BUNA DERLER İŞTE !

BEN YUKARIDAYIM. AMA BÜTÜN GEZEGENLİLER DİPTE.. BENİM YÜZÜMDEN OLDU...

KURTARMALIYIM ONLARI.. AMA NASIL ? HAH İŞTE BİR DE BOŞ KOVA VURMUŞ KARAYA...

SUYU BURADAN ALIP...

ÖBÜR YANA BOŞALTIRSAM..

BU TARAFTAKİ DENİZİ ÖBÜR YANA TAŞIMIŞ OLURUM ...

BÖYLECE YAVAŞ YAVAŞ TA OLSA YARISINI KURTARIRIM GEZEGENİN..

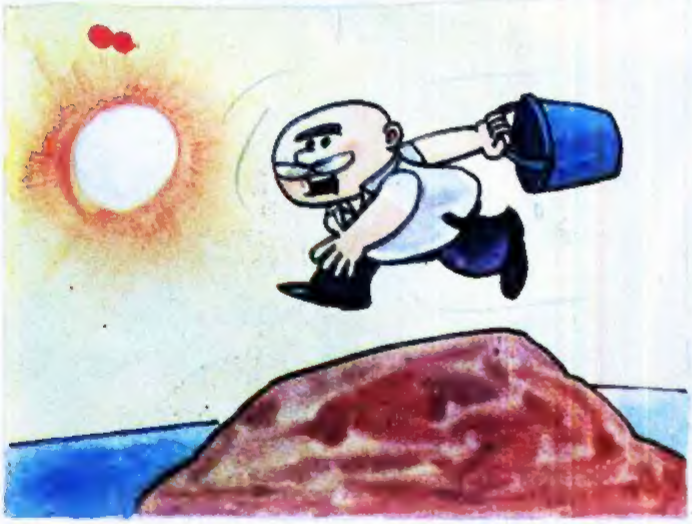

ÜÇ GÜNDÜR YERALTI ŞEHRİN- DEYİZ YUKARIDA KALAN UÇAK- LAR VE GEMİLERLE KONUŞTUK FIRTINA DİNMİŞ...

DIŞARI ÇIKABİLİRİZ ÖYLEYSE.

NE YAZIK Kİ OLANAKSIZ BU. KUTUPLARDAKİ BUZLAR E- RİDİĞİ İÇİN DENİZLER ÇOK YÜKSELMİŞ. TÜM KARALAR SULARIN ALTINDA KALMIŞ...

NE DİYORSU - NUZ ? BİR DA- HA GÜNEŞİ GÖ- REMEYECEĞİZ DEMEK...

YUKARI ÇIKMAK ZO- RUNDAYİZ. ÇOK UZUN BİR SÜRE YAŞAYAMA- YIZ BURADA ...

ESKİDEN, TEPE- MİZDE GÖK VARDI. ŞİMDİ İSE DENİZ VAR. DÜŞÜNDÜK- ÇE ÇILDIRASIM GELİYOR !

DÜŞÜN. SU VE YİYECEK STOKLARIMIZIN TÜKENECEĞİNİ, OKSİJENİMİZİN BİTİP HAVASIZ KALACAĞIMIZI DÜŞÜN AMA ÇILDIRMA...

BU SIRADA MANTAR UZAYDA İLERLİYORDU...

OH ŞU İLERİDEKİ GÜNEŞ SİSTEMİ BİZİMKİ OLABİLİR Mİ?...

GEZEGENLER ÜZERİNDE GELİŞMİŞ CANLI OLMAYAN GEZEGENLER

İŞTE MAVİ BİR GEZEGEN. BABA YENİ BİR GEZEGENE YAKLAŞIYORUM...

HER YANI SULARLA KAPLI ISSIZ BİR YER BURASI...

ÖLÇÜMLERİME GÖRE, YAŞAMAYA ELVERİŞLİ..

SUDA YAŞAYAN CANLILAR VARDIR ÖYLEYSE...

BAKIN BİR UÇAK VAR AŞAĞIDA...

BELKİ DE UÇAK BİÇİMİNDE BİR DENİZALTIDIR...

DİPTE YAŞAYANLAR BÖYLE TAŞITLAR YAPMIŞ OLABİLİRLER..

DEMEK Kİ İLERİ BİR UYGARLIKLARI VAR...

AA! BİR GEMİ! ÇOK İLGİNÇ YER BURASI..

HEY. BAKIN BİR UÇAK DAHA!

HAYDİ İNİP KONUŞALIM ŞUNLARLA...

HEY. BAKIN BİR UÇAN DAİRE!

BAKIN UÇAN DAİRE DENİZE İNİYOR..

İNİYORUM BABA..

MANTAR UÇAĞIN YAKININA İN LÜTFEN.

DEVAM EDECEK

ÖYKÜ

İBRAHİM ÖRS

TRENDE BİR ÇOCUK

AKŞAM saatleriydi. Sirkeci Garına doğru akan insan seli, banliyö trenini oluşturan vagonların önlerinde kısa süren bir anafordan sonra birkaç parçaya ayrılarak, açık kapılardan içeri süzülüyordu.

Çok geçmeden kompartımanlar dolmuştu. İki kişilik koltukların kimilerine üç kişi sıkışmıştı. Ayakta kalanlar da, kapılardan girenlerin basıncıyla birbirlerine sokulmak zorunda kalmışlar, kıpırdayamaz duruma gelmişlerdi.

Sirkeci — Halkalı banliyö treni, iş ve okul dönüşü saatlerinde hep böyle olurdu. Kıştı. Soğuktu. Günler kısa olduğundan hava erken kararıyordu. Öğrencisi, işçisi, memuru, esnafı... herkes bir an önce evlerinde, sıcak yuvalarında olmak için acele ediyor, 6 numaralı yoldaki elektrikli trende yer kapmaya çalışıyordu.

Sonunda, hareket memurunun aceleci düdük sesleri arasında tren hareket etti. İki kez düdüğünü öttürerek.

Sancar, erken geldiği için — üstelik pencere kenarında — oturma olanağına kavuşmuş şanslı ve mutlu yolcular arasındaydı. Oturabildiğine sevinmişti. Çünkü amacı, Sirkeci'den Çekmece'ye dek süren 45—50 dakikalık tren yolculuğunu, ders çalışarak değerlendirmekti. Bunun için çantasını pencerenin üstündeki rafa koymamış, kucağına almıştı. Tek dileği, lambaların yanması, daha doğrusu ışıklı bir vagona düşmesiydi. İşin kötüsü, korktuğuna da uğramıştı. Bulunduğu vagonda tek bir ampul bile yanmıyordu. Çoğu kez olduğu gibi.

Tren perondan ayrıldıktan, garı aydınlatan ışıklar geride kaldıktan sonra kompartıman öylesine bir karanlığa gömüldü ki, göz gözü görmez oldu. Yolcular arasında bir homurdanma başladı. Kadın erkek, genç ihtiyar, herkes karanlıktan yakınıyor, bu duruma yol açan ampul hırsızlarını yeriyordu.

— Nedir bu çektiğimiz? dedi yaşlı bir adam. Koskoca trende ampul bırakmadılar. Söküp götürdüler. Bu kadarı da fazla.

Ötelerden, yaşlı bir kadına ait olduğu anlaşılan kalın, titrek bir ses duyuldu:

— Haklısın kardeş. Ben bu yaşa geldim, böyle bir şey görmedim. Hiç trenin ampulleri çalınır mı? Ne iki sıra örgü örebilirsin, ne de iki satır gazete okuyabilirsin bu karanlıkta.

Yakınmaların ardı arkası gelmiyordu. Bir yandan ampul hırsızları yerilirken bir yandan da, Devlet Demiryolları İşletmesi eleştiriliyordu. Bu ne ilgisizlikti, kayıtsızlıktı böyle? Düpedüz yolcuları hiçe saymak, onlarla alay etmekti bu. Neden hırsızlığa karşı bir önlem almıyor, çalınan ampullerin yerine yenilerini taktırmıyorlardı? Yolcuları karanlıkta bırakmaya ne hakları vardı böyle?

Sancar, hak verdi bu sözlere, için için. Eğer konpartıman aydınlık olsaydı, 45—50 dakikasını boş geçirmeyecekti. Tarih kitabını eline alıp okuyacak, böylece hiç değilse yarına hazırlamak zorunda bulunduğu derslerinden birini tamamlamış olacaktı. Öteki derslerine evde, yatma saatine dek ancak hazırlanabilirdi. Ha... Bir de ödevi vardı yarına yetişecek.

Ah ne iyi olacaktı, şu ampuller yansaydı! Ampul... Gerçekten de, çantasının içinde bir ampul vardı şimdi. Onu, okul dağıldıktan sonra yol üzerindeki bakkaldan 17,5 lira ödeyerek almıştı. Sabahleyin evden çıkarken annesi, eline günlük harçlığı dışında bir 20 lira tutuşturmuş:

— Al şu parayı da, dönüşte bir ampul alıver. 50 mumluk mu, 100 mumluk mu olur, artık ne bulursan. Bizim buralardaki bakkallarda her şey gibi ampul de yok oldu. Kaç gündür hol karanlıkta bu yüzden... demişti de.

Dudaklarında belli belirsiz bir gülücük uçuşuverdi Sancar'ın. Bir yıl kadar önce bir tren memuru ile arasında geçen konuşmayı anımsadı. Bilet kontrolü için kompartımana giren memura - merak bu ya - tavandaki ampulleri göstererek, "Bu ampuller normal midir? Yani evlerdeki ampuller de burada yanarmı?" diye sormuş, "Yanar elbette, yeter ki 220 voltluk olsun," yanıtını almıştı.

Ampul kutusunun deri çantasında oluşturduğu kabarıklığı eliyle okşarken "Neden olmasın" diye düşündü. Amacı evleri için aldığı ampulü tavandaki boş duğa takıp kompartımanı aydınlatmak, böylece kitabını okuma olanağını elde etmekti.

Çantasını açıp ampulü çıkardı. Ampul elinde ayağa kalktı. Tavan yüksekti, boyu yetişmezdi. Yalnız onun değil, büyüklerin de boyu yetişmezdi. Koltuğun üzerine çıkmak gerekiyordu, düşüncesini gerçekleştirmek için. O da öyle yaptı. Ne var ki, koltuğu kirletmemek için ayakkabılarının altına, çantasından çıkardığı bir kağıt parçasını da koymayı ihmal etmedi.

Çevresindekiler karanlığa karşın, davranışını izleyebiliyorlardı.

— Ne yapıyorsun? O orada yanar mı? diye sordu yanındaki adam.

— Yanar, yanıtını verdi Sancar, bana bir trenci amca söylemişti.

— Bir kaza yapacaksın, diye atıldı karşısındaki kadın.

— Olmaz bir şey, kuşkulanmayın!. diye yanıtladı Sancar onu da.

Bu arada ampul yanmış, kompartıman iyi - kötü aydınlanmıştı. Bu kadarı da dersini yapmasına yeterdi. Yolculardan:

— Oh hayat varmış!.. Sesleri yükseldi.

Hatta, alkışlayanlar bile oldu Sancar'ı.

Sancar, hoşnutluk içinde yerine otururken, arkasındaki sahanlıkta, ayakta kalmış yaşlı, zayıf bir kadınla gözgöze geldi. Kadıncağız, sonraki istasyonlardan binenlerle daha da sıkışan sahanlıkta, ezilmekten pestile dönmüştü. Soluk soluğaydı. "Ah", "Of" çekiyor, çevresinden gelen basınca karşı korunmak için çırpınıyor, fakat başaramıyordu. Acınacak durumdaydı. Bakışlarında okunanı görmemek olanaksızdı. Sanki, "Daha fazla dayanamayacağım" diyordu Sancar'a. "Sen çocuksun, güçlüsün. N'olur sen kalk da ben oturayım." Evet, evet böyle diyordu kuşkusuz.

Sancar, hiç duraksamadan yerini yaşlı kadına verdi. Şimdi ayaktaydı. Daha doğrusu ayakta durmaya çalışıyordu. Küçücük boyuyla, çevresini kuşatan yolcular arasında kayboluyor, ayakları yerden kesilir duruma geliyordu. Bu durumda nasıl kitabını okuyabilirdi, ders yapabilirdi? Oysa evi için aldığı ampulle kompartımanı aydınlatmakla neler düşlemişti?.. Gerisini düşünemedi. Yerini verdiği kadına saygısızlık yapmış oluyordu sanki, böyle düşünmekle.

Zararı yok, evde yapardı dersini. Gerekirse, bir saat fazla oturarak... Bir saat daha az uyumak özverisini göstererek... Şu yaşlı, zayıf, güçsüz kadına yerini vererek, onu ayakta durmaktan, ezilmekten kurtarmıştı ya...

TREN Küçükçekmece'de durdu. Yolcuların büyük bir bölümü gibi Sancar da burada inecekti. Ama daha önce yapacağı bir iş vardı: Ampulü almak. Ne var ki, olanak bulamadı buna. Herkes inmek çabasındaydı çünkü. Kalabalığın itici gücüyle bir an kendisini dışarda buldu. "Herkes çıksın, sonra da ben girer, ampulü alıp çıkarım" diye düşündü. Gelgelelim düşündüğü gibi olmadı. Girmesine girdi ama, girmesiyle de tren kalkıverdi.

Üzüldü ama, elinden bir şey gelmezdi. Tek yol, bir sonraki istasyonda, Soğuksu'da inmek, sonra da gelen ilk trenle dönmekti. Hele, şu ampulü bir an önce yerinden çıkarsın, çantasına yerleştirsindi. Acele de etmeliydi. Çünkü birkaç dakika sonra tren Soğuksu'da olacaktı.

Kompartıman tümüyle denilecek kadar boşalmıştı. Arka koltuklarda birkaç kişi vardı, o kadar.

Sancar, koltuğun üzerine çıktı, tavana uzandı. Ampulü sola çevirdi. Çevirmesiyle de kompartıman tümüyle karardı. İşte o zaman, arkalarda oturanlar arasında bir kıpırdama oldu. Biri çakmağını çakarak:

— Ampul hırsızlığı ha!. diye bağırdı. Kaçayım deme sakın!

— Duruma bakılırsa bir de öğrenci olacaksın! dedi öteki. Utanmıyor musun?

— Şimdi seni İstasyon Şefliğine teslim edelim de gör!. diye homurdandı üçüncüsü.

Tren Soğuksu'da durdu. Ve Sancar, bir elinde ampul, bir elinde çanta, bileklerinden kavrayan insanların arasında İstasyon Şefliğine doğru götürüldü, kafası karmakarışık...

HALİT KIVANÇ SİZLERLE

BULMACALAR

Bu hafta sizlere bulmaca soracağım. Amacım, hem değişik yönde düşünmenizi sağlamak, hem de boş vaktinizi hoş geçirtmek... Hazırsanız başlayalım:

1 — Size 23 adet elma veriyorum. İyi ama, elmayı yiyecek olanlar, 24 kişi... Şimdi bu 23 elmayı, her birine eşit pay düşecek şekilde 24 kişiye nasıl paylaştırırsınız? Bir düşünün bakalım. Bulamadınızsa... Yazının sonuna kadar sabredin!

2 — Madem sözü elmadan açtık. Elmadan sürdürelim: Bir elmanın içinde bir kurt bulmaktan daha kötü ne olabilir? Ne mi olabilir? Tüm yanıtlar gibi, bu da yazının sonunda...

3 — Gelelim üçüncü bulmacamıza: Dişleri var ama hiç bir yemeği çiğnemez. Nedir dersiniz?

4 — Öyle bir rakam bulun ki... Onu yazı ile yazarken kullandığınız harf sayısı da, rakamın kendisi kadar olsun...

5 — Bulmacalarımız beşi buluyor: Her akşam evine saat 18'i 43 geçe gelen adam, o akşam arkadaşlarıyla yemeğe gidiyor ve evine tam 3 saat 26 dakika geç geliyor. Kaçta varmış olacak evine?

6 — Bir başka bulmaca: Komşumuzun küçük kızı gelecek yıl, 3 yıl önceki yaşının 3 katına basacak... Peki, şimdi kaç yaşında çocuk?

Ne? Zor mu bulmacalar? Yapmayın canım!.. Bakın, bazı arkadaşlarınız, "Ne kolay!" diyor hatta.. Arada söyleyeyim: Bu tür bulmacalardan sizde de varsa, duyarsanız, öğrenirseniz, gönderin bana!.. Köşemizde yayımlayalım. Şimdi geldik son bulmacaya:

7 — Uzun boylu bir İtalyan ile kısa boylu bir İtalyan el ele yürüyor. Uzun boylu İtalyan, kısa boylu İtalyanın babasıdır. Ama kısa boylu İtalyan, uzun boylu İtalyanın oğlu değildir. Nasıl olur?

Şimdi yedi bulmacayı da çözmeye çalışın. Bulamadınızsa, bırakın!.. Dergideki öteki yazıları, resimli romanları okuyun!... Hepsini bitirdikten sonra bu köşeye bir kez daha dönün!.. Gene çözemezseniz, başaşağı çevirin dergiyi!.. İşte bulmacaların yanıtları:

(1) Elmaları kompostoya yaparak eşit paylaştırabiliriz... (2) Elmada bir kurttan daha kötüsü yarım kurt bulmaktır. Çünkü kurdun ötekî yarısı ya ağzında ya midenizde demektir... (3) Tırnak... (4) Dörtyüz bulmacanın yanıtı da "dört"tür. Evet!.. (5) Saat 22'yi 9 geçe... (6) Beş yaşında... (7) Kızdır...

TELE YUNUS

ÜLKÜ TAMER

PAZAR STÜDYOSU

TELEVİZYONDA en çok konuşan kişi kim, biliyor musunuz? Benimkisi de lâf işte... Böyle soru mu olur! "Biliyor musunuz?" diye sormanın ne anlamı var!.. Tabii biliyorsunuz: Televizyondâ en çok konuşan kişi, Bülent Özveren.

"Haberler"i düşünün... Bütün hafta boyunca her akşam "Haberler" var. Can Akbel amca, Erkan ağabey, Tuna ağabey, Mesut ağabey, Şengül abla, Sevim abla, Aytaç abla... Hepsi konuşuyorlar... Buna "Açık Oturum"ları ekleyin... Üstüne bir de "Çalar Saat"i koyun... Bu konuşmaları toplasanız yedi günde kimbilir kaç saat eder...

Ama bravo Bülent Özveren'e! Öyle büyük bir yeteneği var ki... Bir "Pazar Stüdyosu" programına çıkıyor, tek başına yukarıda saydıklarımın hepsinin toplamından daha çok konuşuyor. Biriki saate o kadar konuşmayı nasıl sığdırıyor, akıl erdiremiyorum. Dedim ya, büyük yetenek işi bu... Benim diyen başaramaz.

Hem sonra Bülent ağabey her şeyden söz etmiyor öyle... İnsan her şeyden söz edecek olsa, bol bol konu bulur... Konudan konuya geç, konuş dur. Eh, bu bir bakıma kolay sayılır. Ama Bülent ağabey öyle mi ya! Tek konu üstünde saatlerce konuşabiliyor. Bu işin ustası. Ona bir konu verin... Söz gelimi, "Patlıcandan söz eder misiniz?" deyin. Sonra başlayın dinlemeye:

"Patlıcan bir sebzedir, sayın seyirciler. Rengi mordur. Yazın yetişir. Yazın yetişen bu mor sebzeye patlıcan denir. Patlıcan adlı mor sebze yazın yetiştiği için kışın pek bulunmaz. Rengi mor olan patlıcanın bir çok yemeği yapılır, değerli dinleyiciler. Patlıcan, sebze olduğu için yemeklerde kullanılır. Başka şeylerde bu mor sebzeden yararlanamayız. Yazın yetişen patlıcan, sebze olduğu için otomobil kullanamaz, okula gidemez, kitapçıya girip kitap satın alamaz, kendi kendine iskemleye oturamaz, sokakta karşıdan karşıya geçemez, yağmur yağınca şemsiye açamaz..."

Hiç karışmayın. Bırakın konuşsun Bülent ağabey. Nisan ayında konuşmaya başlasa Ağustos'ta ancak soluk alır.

Dedim ya, yetenek işi...

"Uluslararası Konuşma Maratonu" yapılsa, Bülent ağabey altın madalyayı kimselere bırakmaz. Üstelik bu yarışmada bir yandan konuşur, bir yandan da kendi konuşmasını "naklen" anlatır.

GEÇEN ay bir Pazar günüydü. Pazar günleri ne yaparım ben? Ne yapacağım, televizyon izlerim. O Pazar da öyle oldu. Saat 11'de çöktüm televizyon başına... Önce "Pazar Sineması"nı yaşadım. Daldım ekrana, haydutlarla savaştım... Sonra öğle yemeği yedim... Biraz müzik, biraz konuşma... Sıra geldi "Pazar Stüdyosu"na...

Karşımda Bülent Özveren görünür görünmez içim bir tuhaf oldu. Bülent ağabey sunucu değil de, tombalacı sanki. Programı sunmayacak da, seyircilerin arasında, "Hadi, üç kart on lira... Üç kart on lira..." diye bağırarak dolaşacak... Elinde bir torba...

"Sayın seyirciler, 'Pazar Stüdyosu'na hoş geldiniz," dedi. "Şimdi sizlere 'Pazar Stüdyosu'nu sunacağız. Evet, programımızın adı 'Pazar Stüdyosu'..."

Beş dakika kadar bunları söyledi. Sonra, "Karşınızda yedi kapı görüyorsunuz," dedi. "Bu kapıların arkasında ünlü yedi konuğumuz var... Aranızdan yedi kişi bu değerli konuklarımızla konuşacak. Konuklarımız, aranızdan yedi kişinin sorularını yanıtlayacak..."

İnanmayın. Bülent ağabeyden yedi seyirciye zaman mı kalır! Konuklar eninde sonunda Bülent ağabeyin sorularını yanıtlayacaklar...

Elini torbaya daldırdı. "Şimdi bu yedi kişinin kimler olduğunu saptayacağız." Torbadan bir fiş çekti. Fişe baktı. Azıcık düşündü... "C—7, pardon, E—12 numaralı koltukta oturan seyircimiz... Lütfen sahneye..." dedi.

Sahneye pek süslü bir hanım çıktı. Giyinmiş kuşanmış boyanmış... Anlaşılan biraz önce berberden çıkmış; şimdi de sahneye çıkıyor.

Bülent ağabey bir fiş daha çekti torbadan:

"B—6, pardon, G—23, pardon, M—3..."

Durdu. Seyircilere bakarak, "Enişte... Senin koltuk numaran kaçtı?" diye seslendi.

Salondan, "F—18," diye bir ses geldi.

Bülent Özveren, "Evet, sayın seyirciler," dedi, "ikinci fişin numarası F—18..."

Böylece yedi seyirciyi sahneye çıkardı. Onları birer koltuğa oturttu. Sonra da içlerinden birini yanına çağırdı.

"Önce sizi tanıyalım, Fazilet hanım," dedi. "Adınızı öğrenebilir miyiz?"

Fazilet hanım, "Adım Fazilet," dedi.

Bülent ağabey, "Sahnede yedi kapı görüyorsunuz. Şimdi bu kapılardan birini açın lütfen. Bakalım karşımıza kim çıkacak?" dedi.

Kapılardan biri uzay gemisi kapısıymış (sonradan öyle söylediler; aslında hamam kapısına benziyordu); biri kovboy meyhanesi kapısıymış (doğrusu onu iyi benzetmişler; televizyonda çok kovboy filmi gördükleri için olacak); biri gece klübü kapısıymış (benzemiş mi, benzememiş mi, hiç gece klübüne gitmediğim için bilemiyorum; ama TRT'ci ağabeylerim onu da mutlaka benzetmişlerdir); biri saray kapısıymış (bana kalırsa bal gibi gecekondu kapısıydı, çünkü her yanından çiviler fışkırıyordu); öteki üçü ne kapılarıydı,

belirtmediler... Ben de çıkaramadım. Herhalde biri Topkapı, biri Edirnekapı, biri de Mevlânakapı'ydı.

Neyse... Fazilet hanım gece klübü kapısını açtı. Açar açmaz da salonda bir alkış koptu. Kim bu konuk? Bilmem... Daha önce hiç görmemiştim... Ama salonda herkes onu tanıdı ki, alkışlıyor. Allah Allah? Nereden tanıdılar bu adamı? Ekranda yanlışlıkla bir TRT görevlisi göründü de meraktan kurtuldum... Görevli, kulaklarında kulaklık, salondaki seyircilere dönmüş, alkışlamaları için işaret veriyor. Az sonra kollarını kaldırdı. O kollarını kaldırır kaldırmaz da alkış kesildi.

Bülent ağabey, Fazilet hanıma, "Konuğumuzu tanıdınız mı?" diye sordu.

"Pek çıkaramadım."

Bülent ağabey, konuğa döndü:

"Lütfen kendinizi tanıtır mısınız?"

"Tanıtayım," dedi konuk. "Ben senin kasabınım."

Bülent ağabey hemen sözü aldı:

"Beyefendi Sayın Kasap Nuri Etkeser... Et sorunu konusundaki sorularınızı yanıtlayacak... Buyrun, Fazilet hanım, ilk sorunuzu sorabilirsiniz... Yalnız izin verirseniz, daha önce ben bir soru sormak istiyorum..."

Ne bir sorusu! Tam on bir soru sordu! Hem soruları sordu, hem yanıtları verdi; ne seyirciyi, ne konuğu konuşturdu... Sonra da teşekkür ederek ikisini de yerlerine yolladı.

İkinci seyirci, Bülent ağabeyin enistesiydi. Biraz çoluk çocuktan, öteki akrabalardan konuştular. Arkasından, enişte bey gidip saray kapısını açtı.

Açtı ama ne açtı! Az kalsın dekor başlarına çöküyordu. Ama suç enişte beyde değil... Yapan öyle yapmış... Bir aksırsanız kapılar titriyor, duvarlar depreme tutulmuş gibi zangır zangır sallanıyor...

Saray kapısından Alpay çıktı. Şarkıcı Alpay. Salonda yine alkış koptu tabii.

Bülent ağabey, enişte beye, "Konuğumuzu tanıyorsunuz..." dedi.

Enişte bey, "Tanımaz olur muyum!.. Konuğumuz, futbolcu Gökmen," dedi.

Alpay biraz burkulur gibi oldu.

Ama Bulent ağabey bu... Durumu düzeltmez olur mu! Hemen söze karıştı:

"Bravo! Tanıdınız... Evet, sayın seyirciler... Konuğumuz, futbolcu Gökmen'in maçlarını hiç kaçırmayan şarkıcı Alpay!"

Enişte beye döndü:

"Siz de böyle söyleyecektiniz, değil mi? Futbolcu Gökmen diye söze başladınız... Ama cümlenizi böyle tamamlayacaktınız..."

Enişte bey şaşırmıştı biraz. Ama bozuntuya vermedi, "Tabii," dedi.

Bülent ağabey sorularını sıralamaya başladı yine... Bir kaç sorudan sonra kendi anılarını anlattı, fıkralar anlattı, Eurovision Şarkı Yarışması'ndan niye çekildiğimizi anlattı, lisede tarihten niye kırık not aldığını anlattı... Ben diyeyim yarım saat, siz deyin kırk gün kırk gece, anlattı da anlattı.

Sonunda Alpay'a, "Bize bugün hangi şarkıyı söyleyeceksiniz?" diye sordu.

Alpay, "Eylül'de Gel"i söyleyecekmiş... Başladı şarkısına...

Biz televizyon başında hem Alpay'ı dinliyoruz, hem Bülent ağabeyi... Bir yandan Alpay şarkı söylüyor, bir yandan da Bülent ağabey maç anlatır gibi Alpay'ın şarkı söylemesini anlatıyor:

"Sayın seyirciler, şu anda Alpay mikrofonu sağ eline aldı... Ağzını açıyor... Ve ilk sözcükle şarkı başladı... Siz de işitiyorsunuz... 'Okul yolu sensiz,' diyor..."

Alpay şarkısını söylüyor:

"Okul yolu sensiiiz..."

Bülent ağabey anlatıyor:

"Alpay, okul yolunda onun olmadığını belirtmek istiyor, sayın seyirciler... Şimdi sağa bir adım attı... İki adım geriye gidiyor... Alpay'ı izliyoruz..."

"Bahar kadar sessiiiz..."

"Alpay, böylece baharın sessiz bir mevsim olduğunu söylemek istiyor, sayın seyirciler..."

Ah, Bülent ağabey bıraksa da şu şarkıyı dinlesek! Bırakmıyor ki...

"Alpay, nefis söylüyor, sayın seyirciler. Sanıyorum sizler de aynı kanıdasınız..."

Aynı kanıda mıyız, değil miyiz, nereden bileyim! Şarkıyı duyamıyoruz ki...

"Beklerim o yollardaaa..."

"Alpay şimdi sahnenin önüne doğru ilerliyor, değerli izleyiciler... 'Beklerim o yollarda,' diyor... Bu bana bir Nasrettin Hoca fıkrasını anımsattı... Hoca bir gün..."

Başladı fıkra anlatmaya. Alpay şarkı söylüyor, o fıkra anlatıyor...

"Issız sokaklardaaa..."

"Alpay, sokakların bomboş olduğunu söylüyor... Sokakların neden bomboş olduğunu hiç düşündünüz mü? Bence..."

"Eylül'de gel..."

"Alpay, 'Eylül'de gel,' derken, 'Başka bir ayda sakın gelme,' demek istiyor... 'Ocak'ta gelme, Şubat'ta gelme, Mart'ta gelme, Nisan'da gelme, Mayıs'ta gelme, Haziran'da gelme, Temmuz'da gelme, Ağustos'ta gelme,' demek istiyor, değerli seyirciler..."

"Eylül'de geeel..."

"Bakın, tekrar ediyor... 'Eylül'de gel,' diyor yine... Beklediği kişinin başka bir ayda gelmesini istemiyor... Ocak'ta, Şubat'ta, Mart'ta, Nisan'da, Mayıs'ta..."

PROGRAM bitince düşündüm: Ben ki, Tele Yunus'um... Her dizide, her filmde, reklâmlarda, açık oturumlarda bile dalarım ekrandan, o programı yaşarım, o programa katılırım, "Pazar Stüdyosu"na niye katılamadım?

Sonunda yanıtı buldum: Katılsam bile bir işe yaramayacaktı ki! Katılıp ne yapacaktım! Nasıl olsa konuşamayacaktım bile... Bülent ağabeyden bana sıra gelir miydi hiç!..

SOSYAL BİLGİLER

DÜNYA ÜLKELERİ/2

1. Doğusunda Sovyetler Birliği, güneyinde Çekoslovakya, batısında Demokratik Alman Cumhuriyeti, kuzeyinde de Baltık Denizi var... Önemli kentlerinden bazıları şunlar: Poznan, Krakov, Breslau, Lublin... Bu devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Avusturya.
(b) Macaristan.
(c) Polonya.
(d) Finlandiya.

2. Aşağıdaki kentlerden hangisi Çekoslovakya'dadır?
(a) Rotterdam.
(b) Torino.
(c) Brno.
(d) Üsküp.

3. Macaristan'ın başkenti aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Prag.
(b) Varşova.
(c) Zagreb.
(d) Budapeşte.

4. Polonya'da kullanılan para birimi, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Florin.
(b) Şilin.
(c) Zloti.
(d) Leva.

5. Almanya, Avusturya, Macaristan, Yugoslavya, Romanya... Aşağıdaki ırmaklardan hangisi bu ülkelerden geçerek Karadeniz'e dökülür?
(a) Volga.
(b) Tuna.
(c) Dinyeper.
(d) Meriç.

6. Aşağıdaki devletlerden hangisi, Asya kıtasında değildir?
(a) Güney Yemen.
(b) Tanzania.
(c) Kuveyt.
(d) Suudi Arabistan.

7. Afganistan'ın başkenti, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Kabil.
(b) İsfahan.
(c) Şiraz.
(d) Basra.

8. Kuzeyinde Çin Halk Cumhuriyeti var... Öteki sınır komşusu ise Hindistan... Himalaya dağlarının bulunduğu bölgede kurulmuş... Başkenti Katmandu... Bu devlet, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Pakistan.
(b) Bangladeş.
(c) Birmanya.
(d) Nepal.

9. Hindistan'da kullanılan para birimi, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Rupi.
(b) Yen.
(c) Hindistan doları.
(d) Riyal.

10. Çin Halk Cumhuriyeti'nin yüzölçümü yaklaşık kaç kilometre karedir?
(a) 1.5 milyon km. kare.
(b) 3.5 milyon km. kare.
(c) 6.5 milyon km. kare.
(d) 9.5 milyon km. kare.

11. Çin Halk Cumhuriyeti'nin başkenti, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Şanghay.
(b) Pekin.
(c) Tientsin.
(d) Sian.

12. Formoza adasında kurulmuş Çin Cumhuriyeti, ne adla bilinir?
(a) Tayvan.
(b) Manila.
(c) Kanton.
(d) Rangun.

13. Aşağıdaki kentlerden hangisi Japonya'da değildir?
(a) Hiroşima.
(b) Tokyo.
(c) Osaka.
(d) Seul.

14. Japon bayrağı hangi renklerdedir?

MATEMATİK PROBLEMLERİ

HACIM

(1) Ali'lerin sınıfının uzunluğu 13 metre, genişliği 8 metre, yüksekliği de 4 metreydi. Bu sınıfın hacmı, yandaki sınıfın hacmından 15 metre küp daha büyüktü. Acaba yandaki sınıfın hacmı ne kadardır?

(2) Ayşe'lerin sınıfının uzunluğu 14 metre, genişliği 7.5 metre, yüksekliği de 4 metreydi. Bu sınıfın hacmı, Ayşe'lerin evindeki salonun hacminin 5 katıydı. Acaba Ayşe'lerin salonunun hacmı ne kadardı?

(3) Ali, kartondan bir silindir yaptı. Silindirin taban alanı 8 santimetre kare, hacmı ise 54 santimetre küptü. Acaba Ali'nin yaptığı silindirin yüksekliği ne kadardır?

Ayşe'nin yatak odasının yüksekliği 3 metre, genişliği 2.5 metre, hacmi ise 30 metre küptü. Acaba Ayşe'nin yatak odasının uzunluğu ne kadardır?

(a) Kırmızı -- sarı.
(b) Kırmızı – beyaz.
(c) Mavi - beyaz.
(d) Mavi - sarı.

15. Japonya'da kullanılan para birimi, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Yen.
(b) Rupi.
(c) Japon doları.
(d) Riyal.

16. Aşağıdakilerden hangisi, adalardan oluşmuş bir devlettir?
(a) Birmanya.
(b) Moğolistan.
(c) Filipinler.
(d) Butan.

17. Avustralya'nın yüzölçümü yaklaşık kaç kilometre karedir?
(a) 1.5 milyon km. kare.
(b) 3.5 milyon km. kare.
(c) 5.5 milyon km. kare.
(d) 7.5 milyon km. kare.

18. Avustralya'nın başkenti aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Canberra.
(b) Melbourne.
(c) Sydney.
(d) Perth.

19. Avustralya'da kullanılan para birimi, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Avustralya doları.
(b) Pound.
(c) Frank.
(d) Kruzero.

20. Yeni Zelanda'nın başkenti, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Wellington.
(b) Manchester.
(c) Maputo.
(d) Tilburg.

GEÇEN HAFTANIN YANITLARI

SOSYAL BİLGİLER

1–c	2–a	3–a	4–b	5–b
6–c	7–b	8–d	9–d	10–d
11–b	12–c	13–a	14–a	15–c
16–b	17–c	18–a	19–c	20–a
21–d	22–b	23–c	24–d	25–b

MATEMATİK

1 - 510 santimetre kare
2 - 516 santimetre kare
3 - 2210 santimetre kup
1 – Eşittir

GENEL KÜLTÜR

1–c	2–d	3–b
4–b	5–a	6–c

GENEL KÜLTÜR

1. Bilgin Galileo'nun öldüğü yıl doğdu (1642). İngilizdi. Fizik ve matematik bilgini oldu. Yerçekimi kuramını yarattı. Bu kuramı, Güneş Sistemi'ndeki yıldızlara ve gezegenlere de uygulayarak, bilim alanında çok önemli bir adımın atılmasını sağladı. 1727 yılında ölen bu İngiliz bilgini kimdir?
(a) Sir Alexander Fleming.
(b) Sir Isaac Newton.
(c) Alexander Pope.
(d) Sir John Vanbrugh.

2. İngiltere'deki akarsuların en uzunu, aşağıdakilerden hangisidir?
(a) Thames.
(b) Trent.
(c) Tweed.
(d) Severn.

3. Buz pateni, oldukça eski bir spordur. Bu sporun, yaklaşık hangi tarihte yapılmaya başlandığını biliyor musunuz?
(a) İ.Ö. 9. yüzyılda.
(b) İ.Ö. 1. yüzyılda.
(c) İ.S. 4. yüzyılda.
(d) İ.S. 8. yüzyılda.

4. Kaman, hangi ilimizin bir ilçesidir?
(a) Nevşehir'in.
(b) Kırşehir'in.
(c) Kastamonu'nun.
(d) Edirne'nin.

5. Amerika Birleşik Devletleri, 50 eyaletten oluşmuştur. Bu eyaletlerden sonuncusu, 1959'da ABD'ne bağlanmıştır. Aşağıdakilerden hangisidir bu?
(a) Nebraska.
(b) Kansas.
(c) Oregon.
(d) Hawaii.

6. 1864–1901 yılları arasında yaşamış bir Fransız ressamıydı. Geçirdiği bir sakatlık sonucu çok kısa boylu kalmıştı. Paris'in gece yaşamını çizdi, afiş sanatında büyük yeniliklere önder oldu... Bu arada bir gece klübünü, "Kırmızı Değirmen"i, yaptığı resimlerle üne kavuşturdu... Kimdir bu sanatçı?
(a) Renoir.
(b) Cezanne.
(c) Rousseau.
(d) Toulouse–Lautrec.

7. İngiltere'nin ürünlerinden biri, Şetland yünü, dünyaca ünlüdür. Bu yünden yapılma giyim eşyaları, başka ülkelerde de satılır... Bu yünün adının nereden geldiğini biliyor musunuz?
(a) Şetland (Shetland), bu yünü ilk işleyen İngiliz kadınının soyadıdır.
(b) Shetland, İngiltere'de bir bölgenin adıdır.
(c) Shetland, bu yünü işlemede kullanılan büyük örgü makinelerinin markasıdır.
(d) Shetland, bu yünü dış pazarlara ileten ulaşım sistemine verilen addır.

8. Boeing 747 Jumbo uçakları, yaklaşık kaç yolcu alır?
(a) 200.
(b) 300.
(c) 400.
(d) 500.

SÖZCÜKLER ARASINDA

EMİN ÖZDEMİR

DERGİNİZİN sizlere her hafta bölüm bölüm verdiği "İnsanlığın Evrimi" adlı ansiklopedi ekini izliyor musunuz sevgili çocuklar? İnsanlığın evrimi kolay olmamıştır. Mağara adamından bugünün uzay adamına geliş yüzyılları almıştır. Nice deneyler, araştırmalar yapmıştır insanoğlu. Bu araştırmalar, deneyler sonunda yeni yeni buluşlara ulaşmıştır. Her buluş yeni bir buluşa yol açmıştır. Kimilerine göre insanoğlunun en büyük buluşu "tekerlekler" olmuştur. Bunun öyküsünü derginizin ansiklopedi ekinde okumuşsunuzdur elbette. İşte geçen haftanın ana sözcüğü de okuduğunuz o öyküyle ilgili bir sözcüktü. TAŞIT. İnsanoğlu, tekerleği buluşundan bu yana bir yerden bir yere gitme, gelme; türlü şeyleri taşıma amacıyla taşıtlar yapmıştır. At arabasından uçağa, tekneden vapura değin. Taşıt sözcüğünden türeteceğiniz sözcüklerse şunlar olacaktı sevgili çocuklar: 1. Ta. (Ta sabaha değin bekledim) 2. Taş. 3. Taşıl. 4. Taşkın. 5. Taşı. 6. Şaşı. 7. Aş. 8. Aşı. 9. Aşırı. 10. Aşkın.

Bu haftanın ana sözcüğüne gelince, şöyle tanıtıyor kendisini: Ben iki heceli, altı harfli bir sözcüğüm sevgili çocuklar. Kurtuluş Savaşımızdan sonra Atatürk'ün yaptıklarıyla ilgiliyim. Benden yana olanlar eskiye değil, yeniye bağlıdırlar. Harflerim, hecelerimle oynayarak şu sözcükleri türetebilirsiniz benden:

1. Birinci, ikinci ve üçüncü harflerimin oluşturduğu sözcük düşsel bir yaratığın adıdır. Aşırı derecede uzun boylu insanları anlatmak için de o yaratığa benzediği söylenir. Bu sözcüğü duyunca korku ve ürkü de duyarız. (DEV)

2. Birincide bulduğunuz sözcüğün başına alfabemizdeki ünlü harflerden birini eklerseniz, soyut anlamlı bir sözcük türetirsiniz. Yapmak zorunda olduğumuz şeyleri kapsar bu sözcük. Zaman zaman öğretmenleriniz de evde yapmanız için onu verirler size. (ÖDEV)

3. O ünlünün yerine ikinci harfi o ünlü olan ve alfabemizin sekizinci harfiyle başlayan bir eylem kökü getirirseniz, ikincide bulduğunuz sözcüğün ikinci harfini de atarsanız yeni bir sözcük bulursunuz. Bulduğunuz sözcük ikincide bulduğunuzun yakın anlamlısıdır. (. . . . .)

4. Birincide bulduğunuz sözcüğün sonuna —şir ekini getirirseniz, topla, bir araya getir anlamında bir buyruk çıkar ortaya. (. . . . .)

5. Dördüncüde bulduğunuz sözcüğün sonuna — me ekini getirirseniz tarihle ilgili, daha doğrusu Osmanlı imparatorluğuyla ilgili bir kurumun adı oluşur. Biraz daha açayım, ipucu vereyim size: Askerlik ve saray hizmetleri için Hıristiyan çocuklarının toplanması ve bunların yetiştirilmesi işine verilen addır bu sözcük. (. . . . .)

6. İkinci ve üçüncü harflerim bir kimsenin ya da ailenin içinde yaşadığı yer anlamına gelir. Bu sözcüğün üzerinde durup düşünürseniz aklınıza yuva konak, köşk, kat, apartıman, salon, balkon, sofa, çatı... gibi sözcükler de gelir. Ana, bama, kardeşler... gelir. (. .)

7. Altıncıda bulduğunuz sözcüğün sonuna —lek ekini getirirseniz çiftçilikle ilgili bir sözcük oluşur. Anlamı, dönümün dörtte biri demektir. (. . . . .)

8. -lek yerine —re ekini getirdiniz mi bulacağınız sözcük, bir olayda birbiri ardınca görülen değişik durumların her biri demektir. Sözgelimi aşağıda verilen, Can Yücel'in yazdığı şu şiirde anlatılanların gerçekleşmesi, birbiri ardınca görülen değişik durumlardan sonra olur:

Kolay gelsin vapurun dumanı!
İnersin sen de bigün yeryüzüne,
Benim gibi yağmur diye!
İyi de edersin!

9. Sekizincide bulduğunuz sözcüğün başına alfabemizin dördüncü harfini getirirseniz bir anlamı da bir şeyi kuşatan yakın yerler olan bir sözcük elde edersiniz. (. . . . .)

10. İlk harfimi atarsanız bulacağınız sözcük, size her hafta verilen alfabenin adında geçer. (. . . . .)

Bulabildiniz mi beni? Öyleyse haftayı bekleyin.

①	②	③	④	⑤	⑥
D	E	V	R	İ	M

Ana sözcük:

İPİN UCU

İp dedi ki
İp'in ucuna:
İp'in ucunu
Sakın kaçırma...

Uçurtma dedi ki:
Kuyruğuna
Havaya
Boşuna kuyruk sallama..

Çocuklardan sorumluyuz

ÖZDEMİR ASAF

TARİHTE BU HAFTA

ORHAN VELİ'NİN DOĞUMU

ÇAĞDAŞ şiirimizde, iki arkadaşıyla birlikte, yeni bir dönemi başlatan ünlü ozan Orhan Veli Kanık 13 Nisan 1914'te İstanbul'da doğdu. Babası Cumhurbaşkanlığı Armoni Orkestrası şefi Veli Kanık'tı. Annesi Nigâr hanım, Beykoz'da ticaretle uğraşan bir aileydi.

İlk öğrenimine Galatasaray'da başlayan Orhan Veli, Ankara'da sürdürdü ve 1932'de Ankara Lisesi'ni bitirdi. Okul sıralarındayken yazılar ve şiirler yazmaya başladı. Sonradan birlikte yeni bir dönemi başlatacağı iki ozanla, Oktay Rifat ve Melih Cevdet'le, Ankara'da okurken tanıştı, arkadaş oldu. Okuldan sonra da hem arkadaşlıkları, hem de şiir üzerine birlikte eğilmeleri, sorunları tartışmaları sürdü.

Liseden sonra Orhan Veli, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde felsefe bölümüne girdi. 1935'e değin burada okuduysa da bitiremeden ayrıldı. Bir yandan da Galatasaray Lisesinde öğretmen yardımcılığı yapıyordu. Bir yıl sonra Ankara'da PTT'de çalışmaya başladı. 1942-45 arasında yedeksubaylık yaptı. Askerliği bitirince Milli Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosu'na girdi. İki yıl kadar süren burdaki çalışmaları sırasında Bakanlığın klasik yapıtlar dizisinde Fransızcadan yaptığı çeviriler yayınlandı. Burdan ayrıldıktan sonra 1 Ocak 1949'da tek yapraktan oluşan "Yaprak" adlı dergiyi yayınlamaya başladı. Geçirdiği bir kaza sonucu 14 Kasım 1950'de İstanbul'da ölene değin 28 sayı yayınladı.

Küçük yaşta yazmaya başlayan Orhan Veli'nin ilk şiirleri 1936 yılında Varlık dergisinde basıldı. 1939'a değin yazdıklarının bir bölümü eski anlayışa dayanan, ölçülü uyaklı şiirlerdir. Bunlara zaman zaman kendi adını değil, Mehmet Ali Sel takma adını koydu.

1941 yılında Oktay Rifat ve Melih Cevdet'le birlikte şiirlerini "Garip" adlı bir kitapta topladı. Yeni bir şiir anlayışının örneklerini bir araya getiren bu kitaba bir de önsöz yazdı ve burada yeni anlayışa temel olan düşüncelerini açıkladı. Bu kitapta toplanan şiirlerde ölçü ve uyak kullanılmadığı gibi, betimleme, benzetme, iğretileme türünde söz sanatlarına da yer verilmemiş, süslü ve karmaşık bir anlatım yerine yalınlık, konuşur gibilik yeğlenmişti. Duygulardan çok akla yer verilmişti.

"Garip"ten sonra Orhan Veli, 1945'te "Vazgeçemediğim", 1946'da "Destan Gibi", 1947'de "Yenisi", 1949'da "Karşı" adlı şiir kitaplarını yayınladı. Ayrıca La Fontaine Masalları'nı ve Nasrettin Hoca Hikâyeleri'ni şiirsel bir anlatımla yazdı. Çeşitli yapıtlardan [illegible] yazıladı. Ölümünden sonra şiirleri "Bütün Şiirleri" adlı bir kitapta toplanıp yayınlandı.

Orhan Veli'den şiirler:

KIZILCIK

İlk yemişini bu sene verdi
Kızılcık,
Üç tane.
Bir daha seneye beş tane verir,
Ömür çok
Bekleriz.
Ne çıkar?
İlâhi kızılcık!

BİR DUYMA DA GÖR

Bir duyma da gürültüsünü
Dallarda çatırdayarak açılan fıstıkların,
Gör bak ne oluyorsun.
Bir duyma da gör şu yağan yağmuru:
Çalan çamı, konuşan insanı,
Bir duyma da kokusunu yosunların,
Istakozun, karidesin,
Denizden eser rüzgârın..

KISACA

3 Nisan 1588 — Türk mimarlarının en büyüğü Mimar Sinan İstanbul'da öldü. 1489'da Kayseri yakınında Ağırnas köyünde doğan Mimar Sinan, Yavuz Sultan Selim'in padişahlığı zamanında Yeniçeri ocağına girmiş, onunla İran ve Mısır seferlerine katılmış, daha sonra Kanuni Sultan Süleyman'ın ordularıyla savaşlara gitmiştir. Ordu mimarlığından başmimarlığa yükselen Sinan'ın yapıtları arasında, 73 cami, 49 mescit, 50 medrese, 7 kitaplık, 17 aşevi, 6 hastane, 7 su kemeri, 7 köprü, 27 saray, 18 kervansaray, 31 hamam, 18 türbe olarak toplam 315 yapı bulunmaktadır. En ünlü yapıtları İstanbul'daki Süleymaniye ve Edirne'deki Selimiye camileridir.

12 Nisan 1840 — Ünlü Fransız romancısı Emile Zola Paris'te doğdu. İnsanların en çirkin ve gizli yanlarını sergileyen natüralizm akımının yaratıcısı sayılan Zola, yapıtlarında kalıtım yasalarının toplum üzerindeki etkilerini incelemiştir. "Meyhane", "Döl Bereketi", "Emek", "Jerminal", "Gerçek", "Nana" en ünlü yapıtlarıdır.

12 Nisan 1937 — Ünlü ozanlarımızdan Abdülhak Hamit Tarhan öldü. 1851 yılında dünyaya gelen Tarhan, Amerikan Kolejinde öğrenim görmüş, önce babasının sonra da kendisinin görevi dolayısıyla yurt dışında çeşitli ülkelerde bulunmuş, şiir ve tiyatro alanlarında yapıtlar vermiştir. Şiir alanında "Makber", tiyatro alanında da "Finten" adlı yapıtları ünlüdür.

13 Nisan 1909 — Tarihte 31 Mart Olayı diye anılan gericilik olayı patlak verdi. Softaların ve medrese öğrencilerinin de katılmasıyla genişleyen harekette Meclis kuşatılmış, [illegible] ileri sürülmüş ve milletvekilleriyle bakanlardan [illegible] istanbul, ölenler olmuştur. Sultan İkinci Abdulhamit, isyancıların isteklerini kabul ettiği halde ayaklanma sona ermeyince, Selânik'te toplanan Hareket Ordusu 24 Haziranda İstanbul'a gelmiş, padişahı tahttan indirmiş, isyancıların elebaşlarını yakalamıştır.

PITIRCIK'IN SERÜVENLERİ

Yazan: GOSCINNY Türkçesi: VİVET KANETTİ

Resimler: SEMPE

GAZETE ÇIKARIYORUZ

TENEFFÜSTE Dırdır bize teyzesinin armağanını gösterdi: Bir matbaa. İçi lastik harflerle dolu bir kutu. Harfleri annemin kaşlarını çekmek için kullandığı bir cımbızla tutuyorsunuz, istediğiniz her sözcüğü yazabiliyorsunuz. Sonra onları postahanelerdeki gibi mürekkep dolu bir istampaya ordan da bir kâğıdın üstüne bastırıyorsunuz, matbaa sözcükleri çıkıyor karşınıza, tıpkı babamın okuduğu gazetedeki gibi. Hani babam hep kıyameti koparır, annem entarilerin, reklamların ve yemek tariflerinin bulunduğu sayfaları yırtıyor diye. Çok hoş şey canım, Dırdır'ın matbaası!

Dırdır matbaayla evde yaptığını gösterdi bize. Cebinden üç sayfa çıkardı, hepsinin üstünde bir sürü kez "Dırdır" yazılıydı.

— Dolmakalemle yazıldığında o kadar güzel olmuyor, dedi Dırdır. Haklıydı.

— Hey çocuklar, dedi Sırım, Bir gazete çıkarsak?

Bu çok parlak bir fikirdi, hepimiz olur dedik, Çarpım bile. Aslında o öğretmenin kuzusudur, genellikle teneffüslerde bizimle oynamaz, derslerini gözden geçirir. Deli bu Çarpım!

— Gazetenin adı ne olacak? diye sordum.

Bu konuda hiç anlaşamadık. Kimileri "Dehşet gazete", kimileri" "Zengin", kimileri "Görkemli", kimileri "Korkusuz" olmasını istiyordu. "Dırdır" olsun diyordu Dırdır, Lüplüp bunun aptal bir ad olduğunu, gazetenin "Nefis Tat" olmasını yeğlediğini söyledi, çünkü bu evinin yanındaki bakkal dükkânının adıydı. Biz de gazeteye ad seçmeyi daha sonraya bıraktık.

— Gazeteye ne basacağız? diye sordu Dalgacı.

— Gerçek gazetelere basılan şeyleri, dedi Gümüş. Bir sürü haber, fotoğraf, resim, hırsızlı ve bir sürü cesetli öyküler, Borsa sonuçları.

Biz Borsanın ne demek olduğunu bilmiyorduk. Gümüş, Borsa sonuçlarının ufacık sayılar olduğunu ve babasının en çok onlarla ilgilendiğini söyledi. Gümüş'ün her dediğine inanılmaz: Çok palavracıdır, hep uydurmasyon şeyler anlatır.

— Fotoğraf basamam, dedi Dırdır. Benim matbaamda sadece harfler var.

— Ama resim çizebiliriz dedim. Ben şato, şatolara saldıran insanlar, bomba atan uçaklar yapmasını biliyorum.

— Ben, Fransa nın her bölgesinin haritasını çizmesini biliyorum, dedi Çarpım.

— Ben annemin saçlarında bigudilerle bir resmini yapmasını biliyorum dedi Dalgacı. Ama annem onu yırttı. Oysa, babam, resmi görünce çok gülmüştü.

— Bütün bunlar iyi güzel de, o pis resimlerinizi her yere koyarsak, gazetede ilginç şeyler basmak için yer kalmayacak, dedi Dırdır.

Ben Dırdır'a bir tokat yemek isteyip istemediğini sordum ama Tınğır Dırdır'ın haklı olduğunu, kendisinin bahar üstüne çok güzel bir yazısı olduğunu, öğretmenin bu yazıya beş verdiğini, içinde de çiçeklerden ve cik cik eden kuşlardan söz edildiğini söyledi.

— Senin cik cik'lerini basmak için mi harcayacağız harfleri? diye sordu Sırım, bunun üzerine dövüşmeye koyuldular.

— Ben bir sürü problem yazarım, okurlardan sonuçlarını yollamalarını isteriz. Onlara not atarız.

Hepimiz gülmeye koyulduk: Çarpım ağlamaya başladı, çok kötü olduğumuzu, onunla hep alay ettiğimizi, bizi öğretmene şikâyet edeceğini hepimizin cezalanacağını, ve oh olsun işte bir daha hiç ağzını açmayacağını söyledi.

Tınğır'la Sırım'ın dövüşmesiyle Çarpım'ın ağlamasından birbirimizi duyamıyorduk: arkadaşlarla gazete çıkarmak kolay iş değil.

— Gazete basılınca ne yapacağız? diye sordu Toraman.

— Soruya bak, dedi Dırdır. Satacağız. Gazeteler bunun için basılır: onları satacağız, çok zengin olacağız ve kendimize bir sürü şey alabileceğiz.

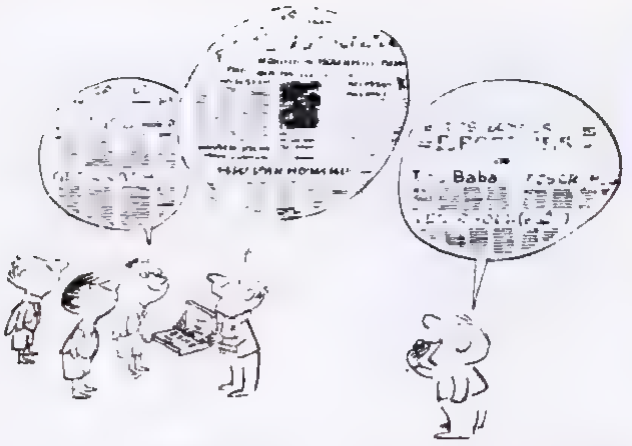

— Kime satacağız? diye sordum.

— Sokaktan geçen insanlara, dedi Lüplüp. Koşacağız, "son baskı" diye bağıracağız, herkes de para verecek.

— Ama bir tek gazetemiz olacak, dedi Dalgacı, bir sürü para kazanamayacağız.

— Ben de gazeteyi çok pahalıya satarım, dedi Lüplüp.

Neden sen satacakmışsın? Onu ben satacağım, dedi Dalgacı. Bir kere senin parmakların hep yağlıdır, gazeteyi lekeleyeceksin, sonra kimse onu satın almak istemeyecek.

— Parmaklarım yağlı mı değil mi şimdi görürsün, dedi Lüplüp ve ellerini Dalgacı'nın yüzüne yapıştırdı. Ben çok şaşırdım çünkü genellikle Lüplüp teneffüste dövüşmekten hoşlanmaz, yemek yiyemez sonra. Ama bu kez tepesi iyice atmıştı. Sırım ile Tınğır, biraz çekilip Dalgacı'yla Lüplüp'e yer açtılar, dövüşebilsinler diye. Ama Lüplüp'ün elleri gerçekten yağlıdır. El sıkıştığınızda kayıverir eliniz.

— Tamam, dedi Dırdır. Gazetenin müdürü ben oluyorum.

— Ya? Neden efendim? dedi Toraman.

— Matbaa benim de ondan, dedi Dırdır.

— Bir dakika, diye bağırdı Sırım. Gazete fikri benden çıktı, müdürü de benim.

— Beni yuzustü bırakıyorsun. Dövüşüyorduk ya? Sen iyi bir arkadaş değilsin dedi Tınğır.

- Sana dersini vermiştim, dedi burnu kanayan Sırım.

— Güldürme beni, dedi bacakları çiziklerle dolu olan Tınğır. Bunun üzerine yeniden dövüşmeye koyuldular, Lüplüp'le Dalgacı'nın yanında.

— Söyle bakiiim, ellerim yağlı mı? diye bağırıyordu Lüplüp.

— Yağlı işte! Yağlı, yağlı, yağlı, diye bağırıyordu Dalgacı.

— Burnunun ortasına bir yumruk yemek istemiyorsan Dırdır, gazetenin müdürü olduğumu kabul et, dedi Toraman.

— Beni korkuttuğunu mu sanıyorsun? diye sordu Dırdır, galiba da gerçekten korkuyordu, çünkü konuşurken gerisin geri gidiyordu. Toraman onu itti, matbaa bütün harflerle birlikte yere düştü. Dırdır kıpkırmızı oldu, Toraman'ın üstüne atıldı. Ben harfleri toplamayı denedim ama Dırdır elimin üstüne bastı, ben de, Toraman bana biraz yer bırakınca Dırdır'a bir tokat attım, sonra Karagöz (gözetmenimizdir kendisi ama Karagöz asıl adı değildir) geldi bizi ayırmak için. Sonrası hiç komik olmadı çünkü matbaayı elimizden aldı, hepimizin birer ufak serseri olduğunu söyledi, bize cezalar dağıttı, zili çalmaya gitti, sonra Çarpım'ı revire götürdü, çünkü Çarpım fenalaşmıştı. Başını kaşıyacak zamanı yoktu Karagöz'ün.

Gazeteyi çıkarmıyoruz. Karagöz yaz tatilinden önce matbaayı bize geri vermek istemiyor. Olsun, zaten gazetede anlatacak hiç bir şey bulamayacaktık.

Bizim okulda hiç bir zaman hiç bir şey olmaz.

KİRPİ ÇOCUK

UMUR BUGAY

GENE Mİ O KEDİ?

BİZİM sınıf o gün kediyi konuşuyordu. Başka konumuz yok. Selma öğretmen de kesirli sayıların ondalıklara çevrilmesini anlatıyordu. Dinlemediğimizi anlayınca cetvelle tahtaya vurdu. Sustuk. Yalnız Salih, "Ölecek zavallı" dedi yüksek sesle.

Cetveli avucunun içine vurarak bize doğru geldi Selma öğretmen. "Gene mi o kedi?" diye sordu. Salih'le birbirimize bakıştık. Cetveli sıramızın üstüne vurdu:

- Dördü yediye böl bakalım?

Tebeşiri de elime tutuşturdu. Şaşırdım. Neden bana soruyordu? Tahtaya doğru yürüdüm. Arkamdan söylendi:

— İstersen gelsin o kedi öğretsin sana bölmeyi..

Arka sıradakiler gülmeye başladılar. Onlar zaten herşeye gülerler. Sulular n'olucak! Öğretmen olmasa görür günlerini onlar. Ön sırada oturan şişman Mine de söze karıştı:

— Kediler bölme yapamaz öğretmenim, efendim.. Çünki kediler hem akılsız hem de pis olurlar.

Aman ne bilmiş kızdır bu Mine. Öğretmen bir, kaç kez onu sınıfa örnek gösterdi diye kendini bi şey sanıyor. "Sana bir şey soran oldu mu?" dedi Selma öğretmen. Mine kıpkırmızı oldu.

Tahtaya bölmeyi yazıp, "Dörtte yedi yoktur öğretmenim" dedim. Sonra da düşünmeye başladım. "Dörtte yedi yoksa bölemem ki... Yoksa yediyi mi dörde bölsem?" Gözucuyla bizim Çelik'e baktım. "Koy sıfırı" diye usulca seslendi. Sıfırı koydum anlamadan. Bir daha kaçamak baktım. Sıfırın yanına virgül koymamı işaret ediyordu. Selma öğretmen gördü. "Çıkın dışarı! ikiniz de.. Çabuk!" diye bağırdı. Kapıya doğru yürüdük. Zil çaldı. Arkamızdan seslendi:

— Kurtulduğunuzu sanmayın.

Koridora çıktık. Salih koşarak bize yetişti. Bahçeye inip Pakize teyzeye kediyi nereye götürdüğünü soracaktık. Müdür yardımcısı İzmarit merdivenlerde durdurdu bizi. Parmağını sallıyordu:

— O kedi gene gelmiş. Sizin yüzünüzden! Siz alıştırdınız buraya. Yarın velilerinizi çağıracağım.

Korkuyla, "Ama öğretmenim bizim bi şeyden haberimiz yok ki" dedim. "O kendi, kendine gelmiş" Salih yere bakıp sırıtıyordu. "Görürsünüz siz sırıtmayı bakalım" dedi İzmarit. "Okuldan atılmaya kadar gider bu iş" O sırada bahçeden kedimizin sesini duyduk: "Miyavvvvv!" Pakize teyze kucaklamış getiriyordu: "O kadar uzağa götürdüm gene gelmiş vallahi müdür bey"

İzmarit kendisine, "Müdür" denilmesinden çok hoşlanır.

MEHMET'İN ÇEVRE DOSYASI

ATİLLA ALPÖGE
DEVRİM ALPÖGE

ÇÖP TOPLAMANIN YÖNETİMİ

GELİN diyelim ki, kentinizin Belediye Başkanı seçildiniz. Bakalım çöplerin toplanması işini nasıl yöneteceksiniz? Aşağıdaki kutularda sizden beklenen kararlar var. 1. kutudan başlayarak ilerleyin; ilgili kararları verin, söylenen kutulara gidin. Kutularda belirtilen sırayla ilerleyin. Bu sırada ilerlemezseniz, "Belediye Başkanlığı Oyunu" diye adlandırdığımız bu oyunun tadına varamazsınız.

1. KUTU

Çöp konusuyla karşılaşınca aşağıdaki kararlardan hangisini verirsiniz?

1— Bu zor bir iş. En iyisi çöp toplamayalım.
(Bu kararı verdi iseniz. 2. kutuya gidin.)

2 — Çöpler her gün toplansın.
(Bunu seçti iseniz 3. kutuya gidin.)

3 — Çöpler haftada iki kez toplansın.
(Bunu seçti iseniz 8. kutuya gidin.)

2. KUTU

Böyle kararlarla Başkanlık yapamazsınız. Halk sizden iş bekliyor; işten kaçmanızı değil.
(1. kutuya yeniden gidin.)

3. KUTU

Hiç düşünmeden karar verdiniz. Konuyu önce biraz incelemek gerekiyor.
(4. kutuya gidin.)

4. KUTU

Sizce çöp toplamada zorluk nereden geliyor?

1— Halk çok fazla çöp üretiyor. Herkes daha az çöp yapmaya zorlanmalıdır
(Düşünceniz bu ise 2 kutuya gidin.)

2 — Çopu kapı kapı dolaşarak alma işlemi, zorluğun kaynağıdır.
(5. kutuya gidin.)

5. KUTU

Doğru yanıtladınız. Kentin her bir yanına teker teker gidilmesi işi güçleştirmektedir. 6. kutuda bu zorlukların nedenini okuyun.

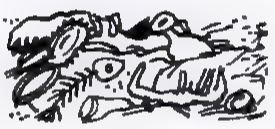

6. KUTU

Çöp kamyonlarının her sokağa girmesi gerekiyor. Sokaklarda yol yapımı olabilir, çukurlar bulunabilir. Araçlar sokakların kenarlarına park yapılıştır, aralarına girmek zor olur. Bazı kimseler çöplerini dağınık bir biçimde yol kenarına koymuşlardır; onların teker teker toplanması zaman alır. Bazıları da çöpü sokağa dökerler; bunların ise kureklerle alınması ve kamyona yüklenmesi gerekir. Çöp toplamada bütün bu işlemler, özellikle sokak sokak dolaşmak çok zaman yitirilmesine neden olur. Çöpün çokluğu ya da azlığı zamanı hiç etkilemez.
(Buraya 5. kutudan geldi iseniz 7. kutuya gidin; 8. kutudan geldi iseniz 9. kutuya dönun.)

7. KUTU

Çöpun her gun toplanmasına karar vermiştiniz. Her evin bir günlük çopu o kadar fazla tutmaz. Bu nedenle bir kamyon bir mahallede akşama kadar dolaştığı halde tam dolmadan günü bitirir. Zaman kapı kapı dolaşmakla geçmiştir. Her kapıdan da azıcık çöp alınmıştır. Bu yöntemle çöp toplama mahalledeki insan başına 3 liraya mal olur. Acaba başka bir yöntem daha ucuza çöp toplamayı sağlayabilir mi?
(9. kutuda baska bir yöntem açıklanıyor.)

8. KUTU

Çöpler haftada iki kez toplansın diye karar vermiştiniz. Daha doğru bir karardı bu. Ancak bunun niye böyle olduğunu anlamak için öteki seçeneği de inceleyin. Her gün çop toplamanın sonucunu anlamak için önce 4. kutuya gidin; sonra 9 kutuya dönun

9. KUTU

Çopu haftada iki kez toplayacağız. Yani üç günde bir... Kamyon ilk gün birinci mahalleyi, ikinci gun ikinci mahalleyi, son gun de üçuncü mahalleyi dolasacak; sonra tekrar ilk mahalleye donecek. Boylece çöp evlerde birikmiş olacak. Daha once demiştik ya, onemli olan sokakları dolaşmaktır. Böylece aynı zaman dilimi içinde üç kez daha fazla çöp toplanmış oluyor. Bu yöntemle çop toplama, insan basına 1 liraya mal oluyor. *(10. kutuya gidin.)*

10. KUTU

Şimdi iki ayrı yöntemi karşılastırın bakalım. Birinci yöntemin sonucu 7. kutuda, ötekininki ise 9. kutuda Sizce hangisi daha doğru? Her gün çöp toplamak daha doğru diyorsanız 11. kutuya gidin. Haftada iki kez diyorsanız 12. kutuya gidin.

11. KUTU

En pahalı yontemi seçtiniz. Belediyeyi batırırsınız. 10. kutuya yeniden dönup bir daha düşünün.

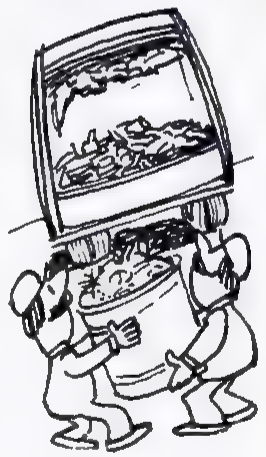

12. KUTU

En ucuz yöntemi seçtiniz. Nitekim bir çok ülkede bu yöntem kullanılıyor

Çöp toplamayı nasıl yöneteceğimizi öğrenmiş olduk. Bu arada size bazı rakamlar da verelim. Örneğin İstanbul'da herkes 1 günde 1 kilo çöp üretiyor. 1 kişinin ürettiği bu çöpü kaldırmak için İstanbul Belediyesi 1 lira harcıyor. Yılda tamamı 1 milyar lira tutuyor. Bu para, Belediyenin gelirlerinin dörtte biri. Oysa biz bu hizmet için hiç para ödemiyoruz. Hesaplayın bakalım. Aileniz kaç kişi? Günde kişi başına çöp maliyeti 1 lira olduğuna göre aileniz çöpün kalkması için 1 günde kaç lira ödemeli?

GEZİ NOTLARI

MÜCAP OFLUOĞLU

HAYVANLAR BAHÇESİ VE MUMYALAR MÜZESİ

BUGÜNÜN programını şöyle düzenledik. Sabah 10:00'la 13:00 arasında Hayvanlar Bahçesi'ni gezeceğiz. Bahçenin kafateryasında yemek yiyip dogru Madame Tussaud'un Mumyalar Müzesi'ne gideceğiz. Müzeyi gezdikten sonra, da Tiyatro Palladium'a "Alaaddin" müzikalini izlemeye koşacağız... Sabahın erken saatlerinde başlayıp yağan yağmur, şansımıza Hayvanlar Bahçesi'ne girerken durdu... Londra Hayvanlar Bahçesi, 1826 yılında kurulmuş. Yüz elli dönümlük bir alan üzerinde; küçük küçük evciklerde, havuzlarda, akvaryumlarda; içlerinde fillerin, aslanların, kutup ayılarının bulunduğu 5000'i aşkın hayvan yaşıyor. Her tür balık ve böceklere dek, görmediğiniz, belki adını bile duymadığınız hayvanlar, en iyi koşullar altında bakılıyor, üretiliyor. Hayvanlar'ın dörtte üçü burada doğmuş, yetiştirilmiş.

60,000 öğrenci, her yıl Hayvanlar Bahçesi'ni gezermiş. Amaç, hayvanları tanıtmak, sevdirmek. Bahçenin masraflarını, giriş ücretlerinden toplanan para karşılıyormuş... Bahçenin en ilginç yerlerinin başında bence akvaryum geliyor.

Su altında yaşayan tüm canlıları bu akvaryumda bulabiliyorsunuz.

En tehlikelisinden en sevimlisine, balıklar, yılanlar, kaplumbağalar, ahtapotlar, kendileri için ayrılmış bölmelerde. Timsahların havuzları, akvaryumun hemen girişinde. Akvaryuma bekçilik ediyorlar sanki... Grup grup öğrenciler, başlarında öğretmenleri, o evden o eve koşup duruyorlardı... İlginç köşelerden biri de, Papağanlar Evi. İrili, ufaklı rengârenk papağan, özel kafeslerinin içinde evlerini gezenlere lâf yetiştiriyor.

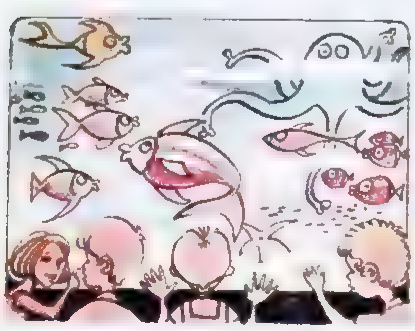

Hayvanlara öteberi vermek, yedirmek yasak. Buna karşın, bazı yaramaz öğrenciler, örneğin fillere yiyecek yedirmeye çalışıyorlar. Filler de, hortumlarını uzatıp çocukların ellerinden yiyecekleri çekip alıyorlar.

Okul çağına gelmemiş küçükler için ayrı bir bahçe var. Burada, ördekler, kuşlar, tavuklar, horozlar, tehlikesiz domuzlar, minik konuklarını karşılayıp onları eğlendiriyorlar. Çok küçükler, babalarının, annelerinin kucağında, çevrelerine gülücükler saçarak, yeni bir dünyayı öğrenmeye, tanımaya çalışıyorlar. Hele, eşeklerin üzerine binince keyiflerine diyecek yok.. Dünyanın en ünlü Hayvanlar Bahçesi, böyle bir kaç satırla anlatılamaz, ama yerimiz, vaktimiz çok az; Madame Tussaud'nun (TÜSO'nun) Mumyalar Müzesi'ne de süre ayırmalıyız..

Madame Tussaud (1761 1850)... İlk adı Marie... Müzenin kitaplığından aldığımız kılavuz kitaptan öğreniyoruz bu bilgileri.. Marie Tussaud, 1761'de Fransa'nın Strasbourg kentinde doğmuş. Çocukluğunu annesi ve dayısıyla Paris'te geçirmiş. Mumdan heykeller yapmayı da orada öğrenmiş. Fransa Kralı'nın kızkardeşine modellik etmiş. Dayısıyla birlikte, 1789 yılından sonra, Fransa devriminde yaşamlarını yitirenlerin mumyadan bistlerini yapmış.

Dayısı ölünce, bu insan boyu mumyalar ona miras kalıyor.

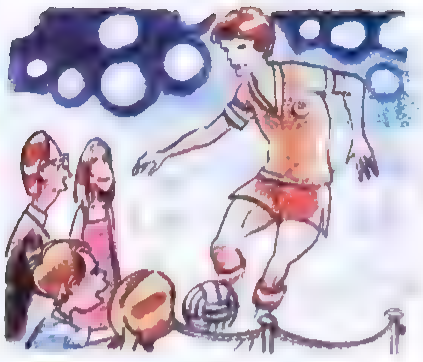

Mumyaları İngiltere'ye getiriyor ve 41 yaşında başlayıp 74 yaşına kadar, mumyaları gezginci bir müze olarak İngiltere'de kent kent dolaştırıyor. Bu gezilerde büyük ilgi görüyor... Çağın ünlüleri, zenginleri, Tussaud'ya baş vurup mumyalarını yaptırmak istiyor. Kentler arasında geziye başladığı günlerde elinde 30 heykeli varken, bunları dört katına çıkarmayı başarıyor. Ünü iyice yayıldıktan, tanındıktan sonra, 1835'te Londra'ya yerleşip şimdiki müzesini gerçekleştiriyor... Müzede kimlerin mumyaları yok ki. Günümüzün ünlü sporcularından, artistlerinden, diplomatlarından tutun da yazarlara, şairlere, ressamlara rastlıyor ve konuşacak gibi canlı mumyalarının karşısında şaşırıp kalıyorsunuz... İngiltere Kraliçesi ve ailesi, müzenin büyük salonunda, saraylarında bir kabul törenindeymiş gibi görünüyorlar... Büyük devlet adamlarının bulunduğu bir köşede Atatürk'ümüzün heykeli de sergileniyor... Futbolseverler, ünlü Keegan'ın mumya heykelinin yanında durup resim çektiriyorlar. Konuşan heykeller de var. Örneğin, Muhammed Ali, bunların arasında.

Beatles'ların mumya heykelleri, bir arada durmuşlar, güler yüzle, izleyicilere yol gösteriyorlar... Müzenin alt katı korkunç olayların, yaratıcıları, katillerin, delilerin heykellerine ayrılmış. Bu katta ayrıca eski çağların işkence aletleri, idam sehpaları da sergileniyor. İngilizlerin, tarihlerinde çok önem verdikleri Trafalgar deniz savaşı, top sesleri, bağrışmalar içinde, top alevleri de yansıtılarak canlandırılıyor. Bu savaş tablosu, birinci katta gemi biçiminde bir salonda düzenlenmiş... Mumyalar müzesini uzun uzun anlatmak gerek, ama olanaksız. İki saat tarihin ve günümüzün ünlüleri arasında dolaşmak yetmiyor tabii. Ne yaparsınız ki, saatimiz kısıtlı, çünkü tiyatroya gideceğiz. Tiyatroda buluşmak üzere, şimdilik hoşçakalın, sevgili dostlar:

BİZİM
ALİ

Amerika artık kendi futbolcusunu kendi yetiştirecek...

FUTBOL DERSİ

BİRLEŞİK Amerika'da geçmişi sadece 10 yıl olan Avrupa futbolunu teşvik amacı ile ilk ve orta okullarda bu sporun dersi zorunlu oldu.

Amerikan futbolu, beyzbol ve basketbol sporlarının yıllar yılı ilgi gördüğü Amerika'da futbolun birden yayılması Türk futbol severleri Ahmet ve Nasuhi Ertegün kardeşlerin büyük çabaları ile oluştu.

Cosmos Kulübünün başkanları, Amerika'da futbol'un ilk ve orta okullara sokulmasında etkili oldular.

Bugün yaşları 10 ile 14 arasındaki çocuklara futbolu sevdirmek amacı ile burslar verilmekte. Dünya'nın bir çok ünlü futbolcuları Birleşik Amerika'da kurslar vererek, seminerler düzenleyerek futbol sevgisini aşılamakta ve geleceğin yetenekli oyuncularını yetiştirmekte...

Ünlü Brezilyalı oyuncu Pele'ye göre en fazla dört yıl sonra Birleşik Amerika futbolda söz sahibi olabilecek...

BİNİCİLİK

Binicilik sporu, yurdumuzda gün geçtikçe gelişiyor

ATA sporlarımızdan biri de "Binicilik"tir". Genellikle Avrupa'da bu spora tutku giderek fazlalaşmaktadır. Ne var ki malzemelerinin pahalı olması ve her biniciye en az bir atın şart koşulması biniciliğin kısa zamanda yayılmasını engellemektedir.

Binicilikte üç dal bulunur: "Engel Atlama", "Kros" ve "At Terbiyesi"... "Engel Atlama" en fazla 15 engeli hatasız atlayıp parkuru en kısa zamanda bitirmeyi amaçlar. "Kros" ise üç gün sürer. İlk gün biniciler "At Terbiyesi" uyguluyorlar. Ikinci gün arazide yarışırlar ve son gün ise "Engel Atlama" yarışması yapılır. Üç gün en az ceza puanı toplayan binici birinci olur. "At Terbiyesi"nde ise binici ve atın zorunlu hareketlerde uyumu istenir...

Bugün ülkemizde 2000'e yakın lisanslı binici var. Ayrıca Binicilik Federasyonu her yıl Binicilik Okullarında kurslar açarak minik binici adaylarını eğitme yolunu benimsiyor.

SİNEMA TV

Onları televizyonda uzun bir süre izlemiş ve sevmiştik... yeni televizyon dizileri ve filmleriyle ünlerini sürdürüyorlar

"Battlestar Galactica"dan bir sahne...

ŞİMDİ NE YAPIYORLAR ?

TOM

Zengin ve Yoksul"da bir oyuncu... çok sevmiştik... Tom Jordache'i [illegible] Nick Nolte'ydi bu... Nolte, [illegible] filmlerinin en çok ilgi gören [illegible] sonra ne yaptı?..

[illegible] Diplomatlar" filminde oynadı. Bu film büyük ilgi gördü... Arkasından "Yağmuru Durdurun" adlı bir [illegible] film çevirdi. "Yağmuru Durdurun" gişe bakımından başarısızdı. Bu da Nolte'nin şanssızlığı oldu. Sanatçının yıldızı eskisi kadar parlak değil...

CARTWRIGHT

"Doludizgin — Bonanza" dizisinde Baba Cartwright (Kartrayt) rolünde izlediğimiz sanatçı, Lorne Greene'di. Bu oyuncu, sadece televizyon dizilerinde oynamıyor. Tiyatrolarda sahneye çıkıyor, film çeviriyor... Seyirciler tarafından büyük ilgi gören "Deprem" filminde önemli bir rol oynamıştı... "Doludizgin"den sonra ilk büyük başarısıydı bu...

Lorne Greene şimdi ne yapıyor acaba?

Bazı televizyon dizilerinde konuk sanatçı olarak görünüyor... Geçenlerde bir filmde oynadı... Filmin adı "Battlestar Galactica"... Bir uzay gemisinin adı bu... Lorne Greene, "Battlestar Galactica"nın kaptanı... Uzayda başından türlü serüvenler geçiyor.

Öğrendiğimize göre, TRT Televizyonu, öteki ülkelerde olağanüstü ilgi gören bu filmi ekranlarımıza getirmek için girişimlerde bulunmuş...

EVA

"Yedinci Sokak" adlı televizyon dizisinde Eva rolünde izlediğimiz Jane Seymour da, "Battlestar Galactica"nın oyuncularından biri...

Böylece iki televizyon yıldızı, bir kurgu-bilim filminde bir araya gelmiş oluyorlar...

Lorne Greene, "Battlestar Galactica"da "Adama" rolünde...

Jane Seymour, "Battlestar Galactica"da "Eva" rolünde...

İHTİYAR DELİKANLI

Ya "İhtiyar Delikanlı"mız, Buddy Ebsen ne yapıyor dersiniz?

Söyleyelim:

Ebsen, "İhtiyar Delikanlı"lığını surdürüyor. Bu dizi, Amerikan televizyonlarının en sevilen dizilerinden biri... Yaşlı dedektifin serüvenleri birbiri peşisıra ekrana geliyor... Bu gidişle, Buddy Ebsen, "İhtiyar Delikanlı"lığı kolay kolay bırakamayacak galiba...

"İhtiyar Delikanlı" Buddy Ebsen...

KUNG-FU

"Kung—Fu" dizisinin sevimli kahramanı şu sıralarda ne yapıyor dersiniz?.. O da, Nick Nolte gibi bir kaç film çevirdi... "Yılan Yumurtası" ile "Zafer Yolları", bu filmler arasında en çok ilgi görenleriydi... Ama onun da yıldızı eskisi kadar parlak değil... Günün birinde yeni bir "Kung-Fu" dizisiyle televizyona dönerse hiç şaşmayın...

BEN QUICK

"Cehennem Sıcağında" dizisi bizlere genç bir yıldız tanıtmıştı: Roy Thinness... Thinness, televizyon filmlerinde oynamayı sürdürüyor. Sinemayla pek ilgilenmediğini söylüyor.

Sanatçının son televizyon dizisi, "İnsanlar Yaşadıkça"... 23 Mart'ta ekranda izlediğimiz aynı adlı filmin televizyona aktarılmış biçimi bu... Columbia şirketi, filmin gorduğü büyük ilgi üzerine, aynı yapıtı bir kez de televizyon için çevirdi... Yepyeni oyuncular yer aldı bu dizide... Roy Thinness, baş rolde değil... Ama eleştirmenler, onun başarılı bir oyun çıkararak, rol arkadaşları arasından sivrildiğini belirtiyorlar...

Roy Thinness (sağda), "İnsanlar Yaşadıkça"da...

YOGİ

Sevimli Yogi'miz ne yapıyor acaba?.. Bütün televizyon [illegible] değil ya!.. İçlerinde Yogi gibi çizgiden yaratılmış olanlar da [illegible]. Söyleyelim Yogi'nin ne yaptığını... O da, üne kavuşan bir çok televizyon yıldızı gibi, ekranı bırakıp beyaz perdeye geçti... Şimdi Hanna – Barbera [illegible] sinema için hazırladığı uzun bir çizgi-filmde baş rolü oynuyor...

MARKO TELEVİZYON EKRANLARINDAN
DERGİ SAYFALARINA GEÇTİ

İLK SAYI 13 NİSAN CUMA GÜNÜ ÇIKIYOR

MARKO ● HAFTALIK DERGİ ● 5 LİRA

Pul Köşesi

METEOROLOJİ

2

4

3

5

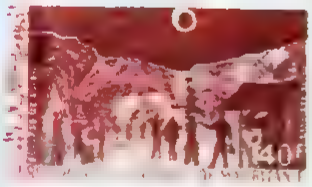

6

7

(1) İskandinav mitolojisinden Kırağı Devi Ymir'i gösteren bir Botswana pulu... (2) Manuae Adası'nda güneş tutulmasını gösteren bir Cook Adaları pulu (1965)... (3) Güneş tutulmasını gösteren bir Senegal pulu (1973)... (4) Dünya Meteoroloji Günü için çıkarılmış bir Tunus pulu (1964)... (5) Yine güneş tutulmasını gösteren bir Moritanya pulu (1973)... (6) Meteoroloji çalışmalarına dikkati çekmek için çıkarılmış bir Çin Halk Cumhuriyeti pulu (1958)... (7) Dünya Meteoroloji Kurulusu'nun 100. yılı için çıkarılmış bir Hollanda pulu (1973).

TAŞKIN AMCA

SU KUMBARALARI

MERHABA can çocuklar!

Sizlere bu hafta barajlardan söz açmak istiyorum. Yani su kumbaralarından.. Kumbara ile barajlar arasında ne ilişki var, demeyiniz. Büyük benzerlik var. Nasıl, kumbaralar parayla doldurulur, bir gün, gerektiğinde harcanırsa, barajlar da gerektiğinde kullanılmak için suyla doldurulur. Kumbarasında parası çok olan, nasıl geleceğini güvence altına almış sayılırsa, barajlarında suyu bol olan ülke de tarımını güvence altına almış olur.

Bugünkü yazımızı İzmit'den Mehmet Özgül'ün sorusu üzerine kuruyoruz: "Türkiye barajları üzerine bilgi verir misiniz?" diyor Özgül bize.. Tabii, memnuniyetle.

Belki tam ve teknik anlamıyla değilse de, barajcılığın anası sayabileceğimiz yöntemlerle Türkiye'de kurulan ilk barajın tarihi 1619 yıllarına dayanır. Örneğin, İstanbul'da yapılan "İkinci Osman Bendi", ki başka bir adı da "Topuz Bendi"dir, su kumbaralarının Türkiye'de ilk görülen örneklerinden biridir. Bu bendin yüksekliği 9.91 metreyi bulur. 1772'de yapılan "Büyük Bend" ise, Üçüncü Ahmet tarafından inşa ettirilmiştir. Bu bendin yüksekliği 9.41 metredir.

Bir baraj ölçüsü içinde İstanbul'da ilk yapılan barajların başında 1890'da inşa edilen "Elmalı Bendi" gelir. Bu bendin yüksekliği 18,50 metre, tepe genişliği 247 metre, hacmiyse 2.000.000 metreküpü geçer.

Cumhuriyet döneminde yapılan en önemli baraj, Ankara'daki Çubuk Barajı'dır. 33 metre yüksekliğindedir, göl hacmi 13,5 milyon metreküptür.

Yurdumuzda 1956'dan sonra baraj sayısı gittikçe çoğalmıştır. Modern barajcılık anlayışıyla inşa edilen bu barajlar arasında Sakarya üzerinde Sarıyar, Kızılırmak üzerinde Hirfanlı ve Kesikköprü, Gediz üzerinde Demirköprü, Büyük Menderes'in Akçay kolu üzerinde Kemer, Seyhan üzerinde Seyhan, Tokat ili yakınında Yeşilırmak üzerinde Almus barajları sayılabilir. Yapımı hızla sürdürülen Fırat üzerindeki Keban barajı, Türkiye'nin en büyük barajı olacaktır. Bu kısıtlı satırlar arasında baraj konusunu daha derinliğine incelemenin olanaksızlığı ortada. Biz yine yazımızın başındaki değerlendirmeyi yineleyebiliriz:

Barajlar, gerçekten su biriktirilen kumbaraları andırırlar. Kumbaranın büyüklüğü ve buralarda biriktirilecek suların çokluğu, ülke bayındırlığını geniş oranda et[illegible], hatta güvence altına almış olur.

Mevsim yağmurları gereği kadar düşmediği zamanlarda, buralarda depo edilen sular, tarıma can katan saydam kandır âdeta. Bu nedenle, barajlarımız kutsal yapılardır. Onları çoğalta[illegible]

Tüm çocuklarımızın bilgi barajları da dolup taş[illegible] li can çocuklar.

LARRY YUMA

APAÇİ KUŞATMASI

UUUUUH...

BU ULUMALAR DA SİNİRLERİMİ BOZUYOR. APAÇİLER Mİ, YOKSA KOYOTELER Mİ ACABA ?

HA BU, HA ÖTEKİ. NE FARK EDER ? APAÇİLER ATEŞ YAKTILAR VE BİZE SALDIRIP SALDIRMAYACAKLARINI KARARLAŞTIRIYORLAR...

POSTA ARABASI BİZİ YARIN KALEYE GÖTÜREMEZ Mİ ? BEN DEMİRYOLLARIN DA MÜHENDİSİM.. ÖNEMLİ İŞLERİM VAR.

BÜTÜN ÇIKIŞLAR KAPALI..

OH!

ORTALIKTA SİNİRLİ SİNİRLİ DOLAŞIP DURMAYIN. GİDİP YATIN...

TE-TE TEŞEKKÜRLER..

NE YAPIP YAPIP BURADAN KAÇMALIYIM...

ŞU ANDA HIRSIZLIĞIN FARKINA VARMIŞLARDIR BİLE... BURADAKİLER DE YOKLUĞUMU HİSSETMEYECEK KADAR YORGUNLAR..

BU ÇİFTLİKTE DURMASAYDIK ÇOKTAN MEKSİKA'YA VARMIŞ VE ZENGİN OLMUŞTUM.

BÜTÜN ÖMRÜM BOYUNCA BU GÜNÜ BEKLEDİM. AMA AKSİLİK - LER BİR TÜRLÜ YAKAMI BIRAKMIYOR..
ADIMI TELGRAFLA BÜTÜN ÜLKEYE DUYURMUŞLARDIR HAPSE GİRMEMEK İÇİN BİR AN ÖN. CE YOLA ÇIKMA. LIYIM...
ORTALIKTA ÖLÜM SESSİZLİĞİ VAR.. HİÇ BU KADAR SESSİZ YER GÖRMEDİM!
SSSŞTT!
NAL SESLE- Rİ DUYUYO- RUM...
NEYİN VAR? NE KADAR SİNİR- Lİ OLDUN..
ÇİFTLİK GÖRÜNDÜ!

LARRY İLE BİR GRUP BEYAZ, YERLİLER TARAFINDAN KUŞATILAN BİR ÇİFTLİĞE SIĞINIRLAR.. ACIMASIZ APAÇİLER SALDIRI İÇİN EN UYGUN ANI BEKLEMEKTEDİRLER... ÇİFTLİKTEKİLER İSE ÇARESİZDİRLER..

DEVAM EDECEK

Bilmece Bulmaca

Yanıtlar 64 sayfada

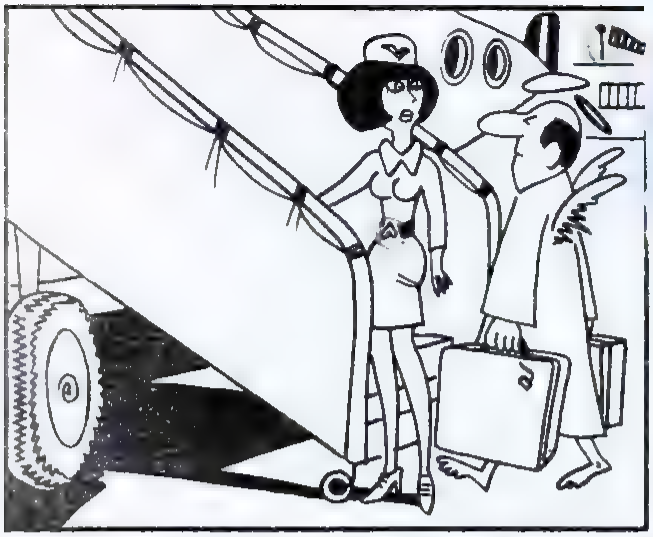

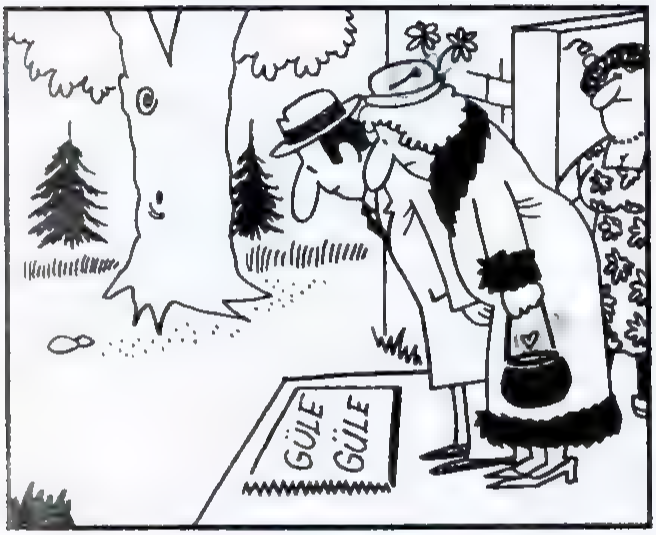

7 BENZER

İki resim arasındaki yedi benzeri bulabilir misiniz?

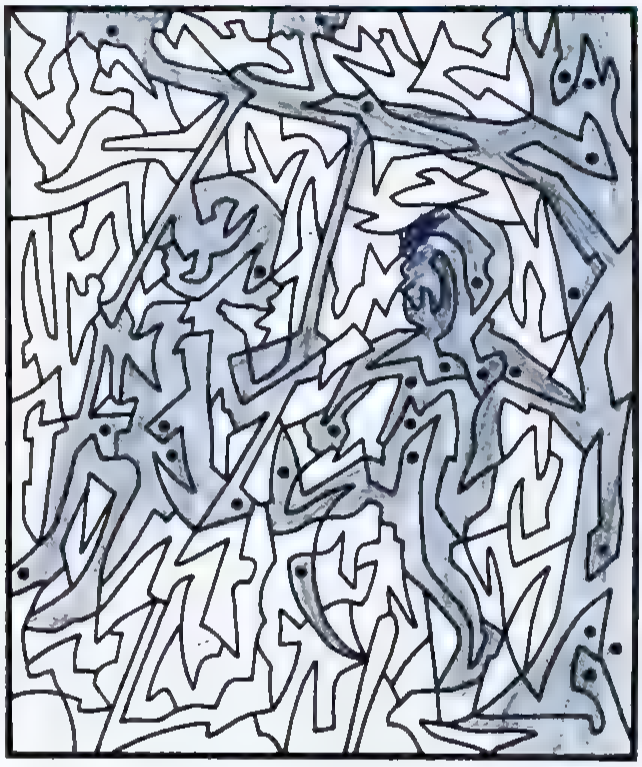

Noktalı bölümleri kurşunkalemle boyayalım. Bakalım ne çıkacak?

8 FARK

Aşağıda iki resim görüyorsunuz. İlk bakışta ikisi de birbirinin aynı, öyle değil mi? Ama dikkatle bakarsanız arada tam sekiz fark bulacaksınız. Resimler bizden, bulması sizden.

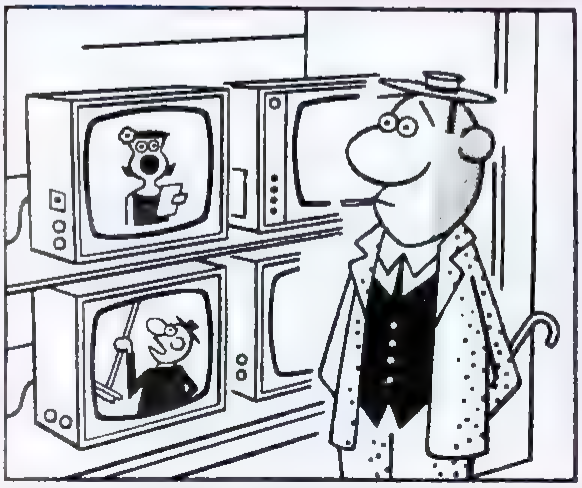

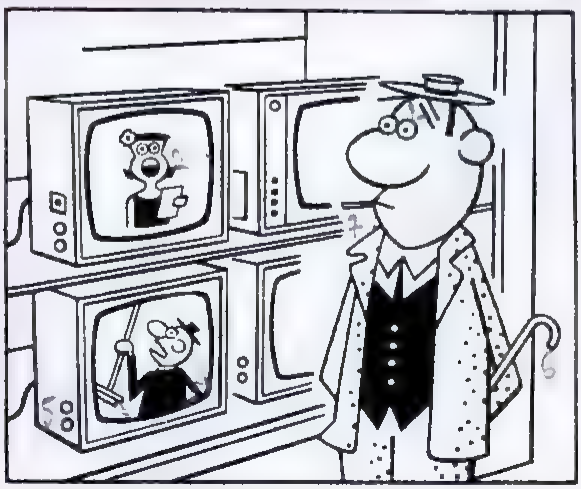

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	G	Ö	R	K	E	M	L	İ
2	Ö	Z	■	A	F	■	A	L
3	N	E	Ş	T	E	R	■	E
4	E	R	■	M	■	E	L	■
5	N	İ	K	A	H	■	■	O
6	M	■	A	N	A	L	İ	Z
7	E	T	■	■	T	A	S	A
8	Y	A	H	R	A	M	A	N

KARE BULMACA

SOLDAN SAĞA

1) Göz alıcı ve gösterişli. 2) Bir şeyin esas tutulan yüzü — Bağışlama — Kırmızı. 3) Hekim bıçağı. 4) Rütbesiz asker — Bir organımız. 5) Bir erkekle bir kadının evlilik birliği kurmasını sağlayan yasal işlem. 6) Çözümleme. 7) Bir gıda maddesi — Kaygı. 8) Savaşta korkusuzca çarpışan kimse, yiğit.

YUKARIDAN AŞAĞIYA

1) Mutlu olmak, rahata kavuşmak. 2) Bir toplantıda bir işle ilgili olarak kabul edilsin diye ileri sürülen düşünce — (tersi) Bir hayvan. 3) (tersi) Beyaz. 4) Birbiri üzerine uygulanmış yassıca maddelerin her biri. 5) Batı Anadolu köy yiğidi, zeybek — Yanlış, yanılgı. 6) Bir nota — Mikroskop camı. 7) Bir nota — (tersi) İsyan eden. 8) Bir bağlaç — Şair.

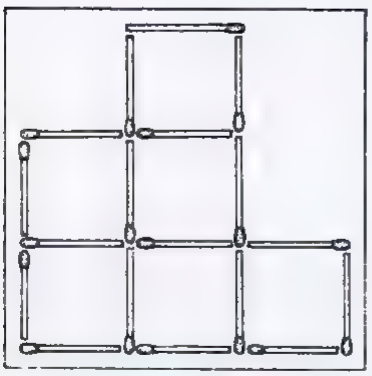

KİBRİT OYUNU

Yukarıda 18 kibritle yapılmış 6 kareden yalnız ikisini bozarak 3 kare elde edebilir misiniz?

SÖZCÜK AVCILIĞI

Yandaki harfler arasına gizlenmiş bazı sözcükler var. Sözcükler soldan sağa, sağdan sola, yukarıdan, aşağıya, aşağıdan yukarıya ve çapraz olarak yerleştirilmiştir; ters de olabilirler... Ama hepsi düz bir çizgidedir. Örnek olarak birini belirttik. Ötekileri bulması sizden..

Saklı Sözcükler. Sterlin, Lira, Drahmi, Lei, Florin, Dolar, Pezo, Zloti, Lirel, Peseta, Kolon, Lek, ~~Kuran~~, Frank, Mark, Lempira, Eskudo, Rupi, Dinar, Silin, Baht, Leva, Kivaça, Sol, Leon, Kyat.

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	O	D	U	K	S	E	B	A	H	T
2	R	E	İ	A	O	T	E	Z	E	P
3	U	Ş	P	T	L	K	U	R	O	N
4	H	İ	U	E	O	E	İ	S	E	M
5	S	L	R	L	R	L	A	T	E	R
6	A	İ	O	E	A	O	Z	E	P	İ
7	R	N	K	O	N	S	D	R	E	M
8	İ	K	I	N	İ	R	O	L	F	H
9	P	I	V	İ	D	K	L	İ	R	A
10	M	Y	A	M	F	R	A	N	D	R
11	E	A	Ç	K	N	A	R	F	İ	D
12	L	T	A	İ	G	M	A	V	E	L

DÖRT ARKADAŞ: Ali, Mehmet, Hasan ve Cemal dört arkadaştılar. Sizlerden kaçmak için yukarıdaki resimlere gizlendiler. Dört resimde de yer alan arkadaşları acaba bulabilir misiniz?

MİSTİK

YAZISIZ

YANITLAR

- 7 BENZER: (1) Hostesin kemerinin tokası ile kadının çantasının susu (2) Adamın sol elindeki bavulun üzerindeki sus ile kapının yanındaki kadının solundaki çengel. (3) Uçağın tekerleğinin ortası ile soldaki ağacın budağı. (4) Adamın kafasının yanındaki yuvarlak ile kadının çantasının ust kısmı. (5) Sağ ust köşedeki direk ile soldaki kadının şapkasının uzerindeki sus. (6) Uçağın tekerleğinin üzerindeki yivler ile paspasın kenar susleri. (7) Adamın sırtındaki kanadın tuyleri ile paspasın sağındaki duvarın kıvrımları

- 8 FARK: (1) Televizyon ekranının içindeki kadın. (2) Televizyondaki adamın sağ kolu. (3) Sol alttaki televizyonun duğmeleri. (4) Adamın bastonu. (5) Adamın sol kaşı. (6) Boynunun arkasındaki raf. (7) Ceketinin sağ eteği. (8) Adamın sağ yakası.

- KARE BULMACA: Soldan sağa: 1) Görkemli. 2) On – Af — Al. 3) Neşter. 4) Er — El. 5) Nikah. 6) Analiz. 7) Et — Tasa. 8) Kahraman.
Yukarıdan aşağıya: 1) Gönenmek. 2) Oneri – Ta 3) Ka 4) Katman 5) Efe — Hata. 6) Re – Lam 7) La – İsa. 8) İle — Ozan.

- KİBRİT OYUNU:

- SÖZCÜK AVCILIĞI: Sterlin (H—1, düz aşağı), Lira (G—9, düz sağa), Drahmi (J—11, düz yukarı), Lei (H—8, çapraz yukarı), Florin (I—8, düz sola), Dolar (G—7, düz aşağı), Pezo (I—6, düz sola), Zloti (G—6, çapraz yukarı), Liret (F—5, çapraz yukarı), Pezeta (J—2, düz sola), Kolon (F—3, çapraz aşağı), Lek (F—5, düz yukarı), Kuron (F—3, düz sağa) Frank (H 11, düz sola), Mark (F—12, düz yukarı), Lempira — (A 12, düz yukarı), Eskudo (F—1, düz sola), Rupi (C—5, düz yukarı), Dinar (E—9, düz yukarı), Şilin (B 3, düz aşağı), Baht (G—1, düz sağa) Leva (J -12, düz sola), Kvaça (C—7, düz aşağı), Sol (E—1, düz aşağı), Leon (D—5, düz aşağı) Kr yat (B 8, düz aşağı)

- DÖRT ARKADAŞ

mektup arkadaşı

- DEVRİM YÜCEL: Yaşım 10. Müzik dinlemeyi, dansetmeyi, kitap okumayı severim. Pul, sigara ve kibrit kutusu biriktirirm. Yazısmak istiyorum.
Adres: Tepecik Mah. Turgutreis Cad. No: 17 BODRUM

- ALTAY AKÇAY: Yasım 8. Kitap okumayı, muzik dinlemeyi, yuzmeyi çok severim. Dergi okuru yaşıtlarımla yazışmak istiyorum.
Adres: Teoman Cad. 1. Ezen Ap. 22/5 ANTALYA

- DUYGU GÖRGÜN: Yasım 11. Boş zamanlarımda kitap okur, bisiklete binerim. Kart biriktiririm. Yazısacağım.
Adres: Elvanbey Mah. Uyanış Sok. Yuzer Ap. 6/2 Muradiye BURSA.

- LÜTFİYE ÇETE: Yasım 12. Kitap okumayı, spor yapmayı, severim. Yazısacağım.
Adres: Geçitkale - Magosa KIBRIS

- CENGİZ DEĞİRMENCİKAYA: Yaşım 12. Poster biriktiririm. Futbol oynamayı çok severim. Dergi okurlarıyla yazışacağım.
Adres: Doğu Hak Mobilya Mağazası Hurriyet Cad. No: 107 KARABÜK

- SEVGİ KARACA: Yaşım 14. Pul ve kart biriktiririm. Çeşitli yayın organlarını izlerim. Yurdumuzun çeşitli yerlerinden arkadaşlarla yazışacağım.
Adres: Yeşil Kıbrıs Sok. No: 14 Çeliktepe – İSTANBUL

OKURDAN OKURA

Bu, sizin sayfanız... Şiirlerinizi, yazılarınızı, resimlerinizi ve kendi fotoğraflarınızı bekliyoruz.

ÇOCUK

Çocuk deyip geçme
Onun da bir canı vardır.
Yapamadığın bir şeyi belki
o yapacaktır.

Çocuk da akıllıdır.
Onun da bir hakkı vardır
Belki senden de bilgili
olacaktır.

Şimdi çocuk oynuyor
yıldızlarla uzayla
Ay, uzay, yıldızlar oldu artık
oyuncak
Şimdiki çocuklar zamanla
yarışacak.

CENGİZ ÜNSAL

YURT GEZİNTİSİ

Gezin çocuklar gezin
Derelerin, denizlerin
Tadlarını çıkarın
Bu güzel yurt hep sizin!

Gezin çocuklar gezin
İçinde kalbinizin
Vatan, okul sevgisi
Bu güzel yurt hep sizin!

HÜSEYİN GÜLAÇ

MUTLULUK

İnsanlık hep bir olmalı
Mutluluğun yolunu aramalı
Buluncaya kadar çabalamalı
Sonra dostluk kurmalı
İnsanları tanıyıp sevip
saymalı.

ESİN SAĞLAM

BEBEĞİM

Güzelsin, tatlısın
Canlı olmanı isterdim.
Sevimlisin, cicisin
Benim yavrum olmanı
isterdim.
Şirinsin, güleçsin
Senin gibi olmak isterdim.

IŞIL ÇAKIR

HEPSİ ÇOCUK

Aç çocuklar
Hasta çocuklar
Muhtaç çocuklar
Mutluluğu bilmeyenler
Hayatta hiç gülmeyenler
Çocuk... Gene de çocuk
Çalışanı var çalanı var
Ama yine de hepsi çocuk
Bir de mutlusu var,
Okullarda neşeyle
çalışıyorlar
Bahçelerde oynuyorlar
Bunlar da çocuk
Hiçbir fark yok
Gülmek hepsinin hakkı
Ama acı acı
Ama neşeyle.

GONCA KOÇDOR

DÜNYA ÇOCUKLARI

Kimisi siyah, kimisi beyaz
Ama çocuktur hepsi.
Kimisi ölür, kimisi yaşar
Ama çocuktur hepsi.

Kimisinin evi taş
Kimisinin toprak
Kimisinin de beton
Ama çocuktur hepsi.

Kimisi dilsiz, kimisi sağır
Ama çocuktur hepsi.
Kimisi aç, kimisi tok
Ama çocuktur hepsi.

SEMA ÜNLÜBAY

ALFABE

Babası Ali'yi sınavdan geçiriyordu:
—Oğlum alfabeyi öğrendin mi?
—Öğrendim babacığım.
— Peki söyle bakalım A'dan sonra hangi harf gelir?
— Öteki harfler babacığım.

OĞUZHAN BULGURLUOĞLU

TERSİ

Yalınayak, saçı başı dağınık bir küçük çocuk kuruyemişçideki yemişlerden gözlerini hiç ayırmıyordu.
Satıcı:
— Ne o, dedi, yemiş çalmaya mı çalışıyorsun?
Çocuk acı acı gülümsedi:
— Yooo, dedi, çalmamaya çalışıyorum.

YAVUZ ÖZBAĞRIAÇIK

Özgür Ulus Güler

HAYVANLAR ANSİKLOPEDİSİ

(27)

GERGEDAN

Gergedanlar memeli hayvanlar sınıfının tek parmaklılar takımının bir familyasıdır. Beyaz, Siyah, Sumatra, Cava ve Hint gergedanı olarak beş değişik türü vardır.

Gergedan kalın ve sert derisi olan büyük bir hayvandır. Kare biçimindeki başında burun deliklerinin üzerinde, bir ya da iki boynuzu bulunur. Boynuzları yapışık sert liflerden oluşmuştur. Koku alma ve duyma duyuları gelişmiştir. Görme duyusu zayıftır. Pisliklerinin kokusundan yollarını bulurlar. Beyaz gergedan, türünün en büyüğüdür. Ağırlığı 3,5 tona yaklaşır. Ağırlığı nedeniyle tehlikeden kaçamayan Beyaz gergedanlar avcılara kolay hedef olurlar. Gergedanların en küçüğü ise Sumatra gergedanıdır. Hint gergedanları öteki türlere göre değişiklik gösterir. Derisi çok kıvrımlıdır ve vücudu sert yumrularla kaplıdır.

Gergedanlar Afrika'da kuzey Hindistan'da ve güneydoğu Asya'da yaşarlar.

TEMEL REİS

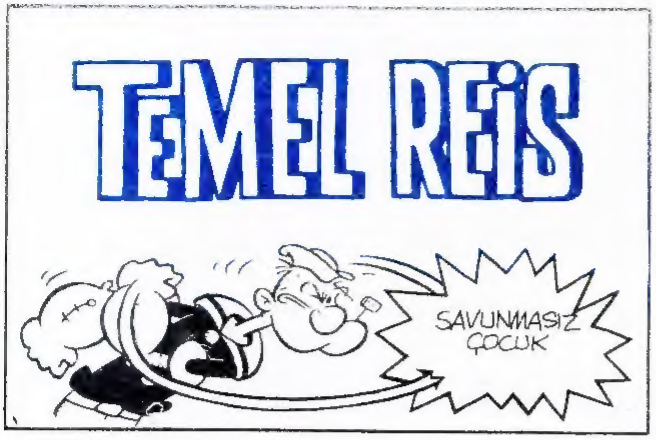

© King Features Syndicate, Inc., 1978, World rights reserved.

PAMUKBANK ÇOCUK SİNEMASI
İSTANBUL'UN DÖRT YERİNDE,
ANKARA, ADANA VE İZMİR'DE...

ÇOCUKLAR! ÇOCUKLAR! KOŞUN!
YENİ YENİ FİLMLERLE GÖSTERİ DEVAM EDİYOR...

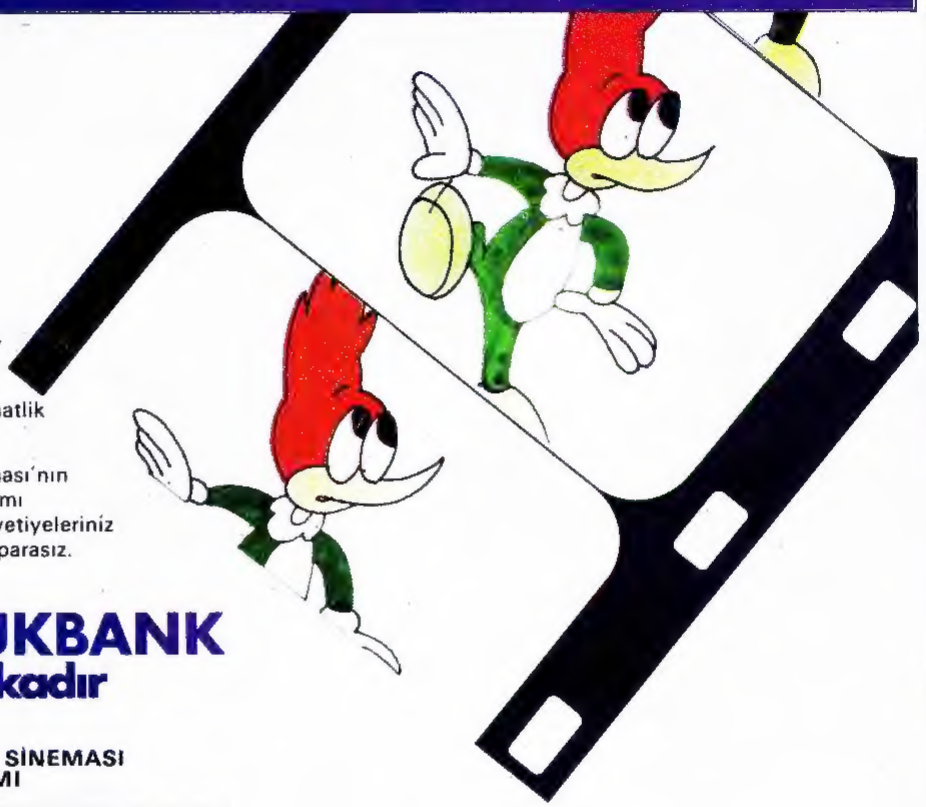

Pamukbank sunuyor:
Küçüklere büyük şenlik.
Konulu uzun çizgi filmler,
Miki'ler, müzikaller,
belgeseller...
Her gösteri, bir buçuk saatlik
bir sinema şenliği.

Pamukbank Çocuk Sineması'nın
yurt çapında Nisan programı
aşağıda sunulmuştur. Davetiyeleriniz
Pamukbank şubelerinde, parasız.

PAMUKBANK
iyi bankadır

PAMUKBANK ÇOCUK SİNEMASI
NİSAN 1979 PROGRAMI

İLİ	SİNEMA	GÖSTERİ TARİHLERİ
İstanbul		
Beyoğlu	DUNYA	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Kadıköy	SUREYYA	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Bakırköy	SİNEMA 74	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Osmanbey	SİTE	7, 14, 21, 28 Nisan (Cumartesi)
Ankara		
Kavaklıdere	AKUN	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
Adana		
Atatürk Caddesi	ARI	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)
İzmir		
Alsancak	İZMİR	1, 8, 15, 22, 29 Nisan (Pazar)

Davetiyelerinizi
aşağıdaki Pamukbank Şubelerinden alabilirsiniz:

İstanbul
Aksaray, Bakırköy, Beşiktaş, Beyoğlu, Fatih, Galatasaray, Gaziosmanpaşa, Kadıköy, Karaköy, Levent, Nişantaşı, Sefaköy, Sultanhamam, Şişli, Ümraniye, Üsküdar, Zeytinburnu

Ankara
Altındağ, Aşağı Ayrancı, Bahçelievler, Balgat, Cebeci, Karşıyaka, Kavaklıdere, Kızılay, Ulus

Adana
Bankalar Caddesi, Hal, Karşıyaka, Reşatbey, Ulucami, Yağ Camii, Yavuzlar
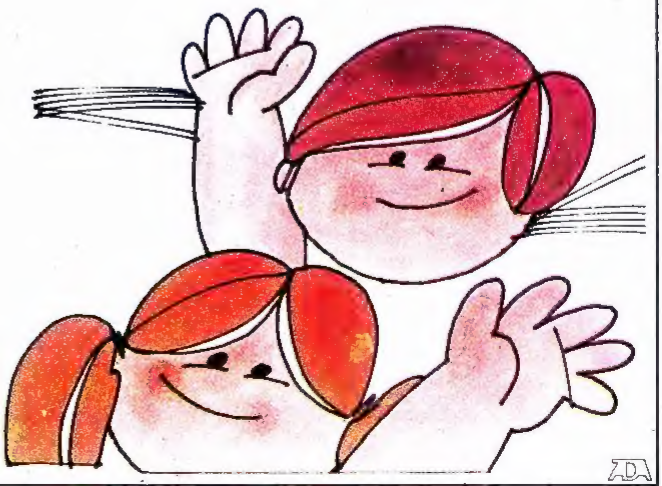
İzmir
Altındağ, Anafartalar, Balçova, Bornova, Gültepe, Hatay, Konak, Zeytinlik